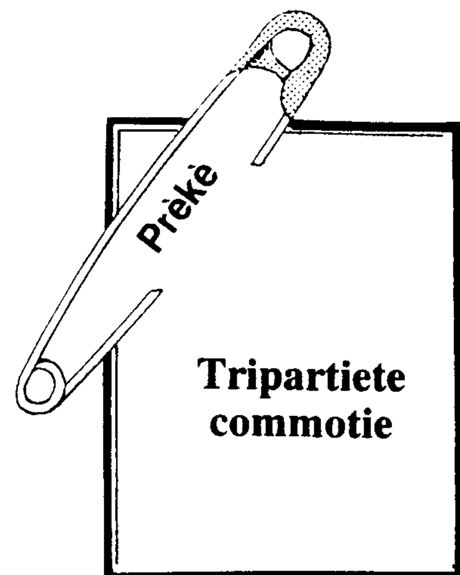

LIBERIA ...geen millimeter...

108STE JAARGANG — NO.: 274 DINSDAG 26 NOVEMBER 1991

AMIGOE

Tripartiete commotie

Experiment in Atlantis

■ KENNEDY SPACE CENTER - *De specialist van de Atlantis-vlucht welke op dit ogenblik aan de gang is, Mario Runco (rechts) heeft electroden aan zijn lichaam bevestigd gekregen door reisgenoot Fredrick Gregory. Het gaat hierbij om een medisch experiment met het oog op de gewichtloosheid; in dit geval wordt de lage negatieve lichaamsdruk- eenheid gebruikt, die reageert op de tendens van het vocht om naar het bovendeel van het lichaam te gaan als zich gewichtloosheid voordoet.* (AFP-satellietfoto)

AAN DE ORDE EG-TOP

Duitse incidenten en Belgische stembus vormen bewijs

Europa is in ban van vrees voor migranten

MAASTRICHT - Europa is in de ban van de migranten. De Belgische verkiezingsuitslag was daarvan een duidelijk bewijs, maar ook de gebeurtenissen van de afgelopen weken in het verenigde Duitsland wijzen daarop. De komende Europese topconferentie in Maastricht krijgt er ook mee te maken. De migranten-organisaties gaan er een petitie aanbieden. Ondertussen laait de discussie over de migranten allerwege op. In het bijzonder in Duitsland en Frankrijk, landen met grote aantallen migranten.

De recente stembus-campagne in Belgie stond in het teken van de migranten. Het Vlaamse blok maakte er geen geheim van dat men de migranten als vreemde pottenkijkers liever nog vandaag ziet verdwijnen dan morgen. Dat daarmee de hele economie in elkaar zal zakken is een zaak waaraan deze ultra-rechtse partij geen boodschap heeft. De partij die van twee op twaalf zetels sprong en in een stad als Antwerpen een kwart der stemmen kreeg wil geen verantwoordelijkheid gaan dragen maar gaat zijn anti-vreemdelingen-campagne voortzetten. Gruwelijke herinneringen aan vroegere vreemdelingenhaat doemen daarbij op. In nabuurland Duitsland heeft men al geruime tijd te stellen met de excessen van deze haat tegen alles wat niet-Duits is. Ook in het voorbije weekeinde deden zich weer acties van dit soort racisten voor.

VERDIEND

De president van het Centraal comite van katholieken in Duitsland, Rita Waschbusch, heeft de katholieke landgenoten opgeroepen buitenlanders in bescherming te nemen. Tijdens een bijeenkomst van de ZDK in Bonn wees Waschbusch op het belang van het werk van buitenlanders voor de Duitse economie. "Duitsland heeft ondanks de kosten van de emigratie dubbel en dwars aan de buitenlanders verdiend," stelde Waschbusch. Zij voegde er aan toe dat Duitsland ook in de toekomst buitenlanders nodig zal hebben.

De oorzaak van vreemdelingenhaat ligt volgens Waschbusch bij de "onvrede" van vooral jonge Duitsers, hun "gebrek aan sociale vaardigheden" en hun "onzekerheden". Angst voor de toekomst speelt hierbij een grote rol. Waschbusch riep de mensen op, om vooral wat aan de oorzaken te doen.

ACTIEF BESTRIJDEN

Extreem-rechts moet actief worden bestreden. Het is tijd dat de traditionele politieke partijen positief over integratie gaan praten. Een figuur als Jean-Marie le Pen (de leider van het extreemrechtse Front National in Frankrijk), is tot nu toe ten onrechte niet serieus genomen, maar moet direct worden tegengesproken. Dit heeft Kofi Yamgnane, de Franse staatssecretaris voor Sociale zaken en integratie, maandag gezegd in Den Haag. Yamgnane was in Den Haag ter gelegenheid van de slotconferentie van een comite van deskundigen van de Raad van Europa. Aan de conferentie, die tot woensdag duurt, nemen mensen deel die zich in eigen land bezighouden met de verbetering in de relaties tussen migranten en de autochtone bevolking.

"Extreem-rechts komt overal in Europa op. Het oude Europa denkt dat het bedreigd wordt door de stroom mensen uit het oosten en het zuiden". Maar er is nog steeds plaats voor immigranten, aldus Yamgnane. Het resultaat van de verkiezingen in Belgie, waarbij extreem-rechts een forse winst heeft geboekt, noemde Yamgnane "zeer zorgwekkend", een soort "begin van het einde". Maar het succes van het Vlaams blok in Belgie vindt hij overigens in sterke mate het gevolg van

Vervolg op pag. 6

Israëlische antwoord morgen verwacht

Libanon en Jordanië naar MO-overleg in VS

WASHINGTON - De Amerikaanse regering heeft tot dusverre alleen van Jordanie en Libanon officiele toezegging gekregen dat zij op 4 december in Washington deelnemen aan de bilaterale besprekingen met Israel in het kader van de vredesconferentie over het Midden-Oosten. Dat heeft de Amerikaanse regeringswoordvoerster maandag in Washington verklaard.

Officiele reacties van Israel, Syrie en de Palestijnen moeten nog komen. De Palestijnen zeiden in principe de Israelisch-Arabische besprekingen bij te willen wonen als aan een aantal voorwaarden is voldaan. "Ons antwoord is dat we in principe geen bezwaar hebben de bilaterale besprekingen in Washington bij te wonen, maar de uiteindelijke beslissing hangt af van een aantal kwesties die nog moeten worden uitgewerkt", aldus Hanan Ashrawi, de woordvoerster van de Palestijnse delegatie. Functionarissen van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) stelden voor de besprekingen in januari in Helsinki te vervolgen als de conferentie in Washington voorbij is.

PROCEDUREZAKEN

Israel zal waarschijnlijk woensdag met een officiele reactie komen. Jeruzalem heeft aangegeven dat als er besprekingen in Washington worden gehouden, er alleen procedurele kwesties aan de orde moeten komen, zoals over de vraag waar de vervolgconferentie moet worden gehouden. Jeruzalem wil dat die in een land in het Midden-Oosten plaatsvindt.

Diplomaten in Washington zeiden dat de Amerikaanse regering vorige week in een brief aan de deelnemers van de conferentie voor het eerst gedetailleerde voorstellen heeft gedaan. De diplomaten wilden of konden echter niet zeggen wat deze voorstellen inhouden. Volgens een zegsman gaat het onder meer om een voorstel over de wijze waarop er onderhandeld moet worden over kwesties als de toekomst van de door Israel bezette Golan-hoogte en zuid-Libanon en over Palestijns zelfbestuur in de Gazastrook en op de westelijke Jordaanoever. In de brief werd ook om een "bevestigend antwoord" gevraagd dat voor 25 november binnen zou moeten zijn, zodat er voldoende tijd is om voorbereidingen te treffen.

Tegenslag Gorbatsjov

■ MOSKOU - *President Michail Gorbatsjov heeft weer een tegenvaller moeten incasseren voor wat betreft de te vormen unie van Sovjet-republieken. Na urenlang overleg kon men maandag niet tot overeenstemming komen onder de zeven republieken welke aan de nieuwe unie willen gaan samenwerken.* (AFP-satellietfoto)

Libanezen gedood in zuid-Libanon

SIDON - Drie Libanese soldaten zijn maandag gedood en twee anderen gewond door raketvuur afkomstig van een heuvel die in handen is van Israel en de pro-Israelische militie, het Zuidlibanese leger SLA.

Dit is vernomen uit veiligheidsbronnen. Vanaf de heuvel werd een legerjeep met voedsel onder vuur genomen. Het Libanese leger voerde daarop bombardementen uit op de heuvel.

TV-reportage over Bougainville:

Drieduizend doden als gevolg blokkade

SYDNEY - Naar schatting drieduizend bewoners van Bougainville zijn het afgelopen jaar om het leven gekomen omdat Papua-Nieuw-Guinea (PNG) een blokkade heeft ingesteld tegen het opstandige eiland. Dat bleek uit een televisiereportage die maandag op de Australische televisie is uitgezonden.

De Nieuwzeelandse journalist Mark Scott bracht een week geleden een bezoek aan het in de Stille Oceaan gelegen eiland. In zijn televisieverslag verklaart Scott dat veel slachtoffers zijn overleden aan tropische ziektes die best waren te genezen. Daarnaast zijn veel kinderen gestorven als gevolg van complicaties bij de geboorte. De reportage laat huilende kinderen zien die door een tekort aan medicijnen de geest dreigen te geven.

Bougainville (achthonderd kilometer ten noorden van de PNG-hoofdstad Port Moresby) is al anderhalf jaar van de buitenwereld afgesloten door een economische- en communicatieblokkade. De regering van PNG kondigde de blokkade in mei 1990 af nadat rebellen op het koperrijke eiland na een twee jaar durende opstand de onafhankelijkheid uitriepen.

Tegenvallers Gorbatsjov: Oekraïne absent

Unieverdag van SU nog niet ondertekend

MOSKOU - De leiders van zeven Sovjetrepublieken hebben maandag het unieverdrag, waarover ze het op 14 november in principe eens waren geworden, niet ondertekend. Een bijeenkomst van de Staatsraad, het hoogste politieke orgaan in de Sovjetunie, eindigde zonder resultaat.

De opschorting van de ondertekening van het conceptunieverdrag betekent een nieuwe tegenslag voor president Michail Gorbatsjov, die streeft naar een nieuwe confederale staat. Gorbatsjov heeft steeds gezegd af te treden als de republieken het verdrag niet ondertekenen. De Sovjet-president was zichtbaar teleurgesteld, maar hij bleef optimistisch. Het concept-verdrag wordt nu voorgelegd aan de parlementen van de zeven republieken. Gorbatsjov verklaarde ervan uit te gaan dat het verdag nog dit jaar goedgekeurd zal worden door de parlementen. Hij noemde zelf de datum van 20 december. "De samenleving kan in deze situatie niet langer verder leven", aldus de president.

Het unieverdrag zal de huidige grondwet van de SU vervangen en de betrekkingen tussen het centrum en de republieken regelen.

Kern van het probleem ligt voor de republieken klaarblijkelijk in de volkenrechterlijke constructie van de nieuwe uniestaat. Zowel de republieken als het centrum willen als volkenrechterlijke subjecten erkend worden. "Het gelijktijdige voortbestaan van het centrum verhindert de internationale erkenning van de republieken", schreef het weekblad Novoje Vremja enkele dagen geleden.

De republieken die de bijeenkomst van de Staatsraad bijwoonden waren de Russische federatie, Kazachstan, Oezbekistan, Kirgizie, Toerkmenistan, Tadzjikistan en Wit-Rusland. Armenie, Azerbajdzjan, Georgie, Moldavie en de Oekraine waren niet aanwezig. Met name de afwezigheid van de Oekraine was een tegenvaller voor president Gorbatsjov.

Rainbow Warrior-aanslag:

Uitlevering van Fransman gevraagd

WELLINGTON - Nieuw-Zeeland vraagt aan Zwitserland de uitlevering van de Franse geheime agent Gerald Andries, die zaterdag aan de Zwitserse grens werd aangehouden.

De Franse commando en duiker wordt verdacht van betrokkenheid bij de aanslag op het Greenpeace-schip Rainbow Warrior in de haven van Auckland in de zomer van 1985. Deze aanslag leidde toentertijd bijna tot de val van de Franse regering en kostte minister van Defensie Hernu zijn baan.

Oproep van Walesa

■ WARSCHAU - *President Lech Walesa van Polen heeft tijdens de openingszitting van het Poolse parlement een beroep gedaan om verder te kijken dan de partijneus lang is. Het parlement werd voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog gekozen via vrije verkiezingen. Er zijn 29 partijen in vertegenwoordigd.* (AFP-satellietfoto)

Kankercentrum in Suriname

UTRECHT - Het Academisch ziekenhuis Leiden, het Integraal kankercentrum West en de Kankerstichting van Suriname willen samen een kankercentrum in Paramaribo oprichten. De drie instellingen hebben daartoe een intentieverklaring ondertekend. De bedoeling is dat er samenwerking komt in de vorm van een "hoofd-hulpcentrum". Het aantal kankerpatienten in Suriname is de laatste jaren flink gestegen.

Vliegramp in Rusland met 37 doden

MOSKOU - Zevenendertig mensen zijn dinsdag om het leven gekomen bij een vliegtuigongeluk in de autonome Sovjet-republiek Tatarstan. Dit heeft het persbureau TASS gemeld.

Het toestel, een Antonov-24, stortte neer bij de landing op het vliegveld van Bugulma na een vlucht vanuit de Westsiberische oliestad Nisjnevartovsk. Tass meldde dat alle 33 passagiers en vier bemanningsleden om het leven kwamen en dat een onderzoek naar de oorzaak van het ongeval is begonnen. Het gaf geen verdere bijzonderheden. Tatarstan, dat ligt aan de rivier de Wolga, is een van de vele autonome republieken binnen de Russische federatie.

V-raad bijeen over Joegoslavië

Osijek wacht zelfde lot als Vukovar

ZAGREB - De gevechten rond de stad Osijek tussen Kroatische milities en het Joegoslavische leger zijn maandag doorgegaan. Het door de Serviers gedomineerde federale leger bombardeerde Osijek en Vinkovci nadat zaterdag in Geneve het veertiende bestand overeengekomen was, aldus het Kroatische persbureau Hina. In de rest van Kroatie was het rustig.

Servische milities zeiden dat Osijek hetzelfde lot wacht als de stad Vukovar die na een beleg van drie maanden totaal in puin werd geschoten. Het leger en Servische vrijwilligers bestoken al enkele weken de bijna geheel omsingelde stad. "De val van Osijek is slechts een kwestie van dagen", zei de Servische commandant Zeljko Raznjatovic-Arkan tijdens een persconferentie, aldus het Joegoslavische persbureau Tanjug.

Raznjatovic riep de Kroaten op zich over te geven en de veertigduizend Serviers vrij te laten die zij in de stad in gijzeling houden.

RUSTIG

Aan de Adriatische kust is het maandag betrekkelijk rustig gebleven nadat het leger een begin heeft gemaakt met de ontruiming van de kazernes in de havensteden Split en Sibenik. In Dubrovnik bleef het eveneens rustig. Er is echter geen vooruitgang geboekt in de onderhandelingen onder toezicht van EG-waarnemers om van deze historische havenstad een gedemilitariseerde zone te maken, zo meldde Tanjug.

De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft maandag achter gesloten deuren vergaderd over een resolutie waarin de vredesmissie van VN-gezant Cyrus Vance in Joegoslavie gesteund wordt. Vance zal waarschijnlijk dit weekeinde opnieuw naar Joegoslavie reizen, zo is in diplomatieke kringen vernomen. De Veiligheidsraad zet haar besprekingen over de burgeroorlog in Joegoslavie vandaag (dinsdag) voort. Zij vergadert over een resolutie waarin de strijdende partijen worden opgeroepen duurzame omstandigheden te scheppen zodat er een VN-vredesmacht in Joegoslavie gestationeerd kan worden. Frankrijk en Duitsland hadden om spoedoverleg van de Veiligheidsraad gevraagd met het oog op de steeds slechter wordende situatie in Joegoslavie.

Enquête advertentie-aanbod

■WILLEMSTAD Gisteravond hield drs. M. 'Lilo' Sulvaran van MAS Productions in de aula van de universiteit een presentatie met als onderwerp "Advertentie volume, aan de zeven op de markt zijnde lokale dagbladen".

De uitslag kan volgens Sulvaran niet officieel genoemd worden en moet meer beschouwd worden als een 'schatting en raming'. Het onderzoek werd gedaan gedurende de periode van 4 februari t/m 2 maart 1991 in alle wijken op Curaçao.

De ochtendbladen hebben, volgens het voorlopige onderzoek, een marktaandeel van 45% en de middagbladen een aandeel van 55%.

Bij de meeste kranten is er een grote fluctuatie te zien voor wat betreft het advertentie-aanbod per dag. Vrijdag is de grote 'piekdag' en maandag de dag dat er doorgaans minder geadverteerd wordt.

Volgens het onderzoek van MAS Productions hebben de kranten in de enquêteperiode een totaalbedrag van f. 896.698,-- aan advertenties geplaatst. De krant met het grootste percentage advertenties was de Extra gevolgd door de Amigoe, Beurs, Ultimo Noticia, La Prensa, Nobo en als hekkesluiter het ochtendblad Noticiero.

Vanuit het publiek kwam duidelijk de wens naar voren om een onderzoek in te stellen naar het lezersaantal per krant, de doelgroepen en/of oplagecijfers bijvoorbeeld onder toezicht van een register accountant. "De gemeenschap is te klein en te gevoelig voor zo'n onderzoek, en ik zal me er zeker niet aan wagen", stelde Sulvaran.

Vertegenwoordigers van advertentie-buro's verklaarden zich bereid financieel aan zo'n onderzoek bij te dragen teneinde hun klanten beter te kunnen begeleiden en adviseren bij de plaatsing van advertenties.

Het publiek was ook de mening toegedaan dat met het lanceren van nog een andere krant (Bala) op 1 december a.s. het aanbod van de schrijvende media zo groot wordt (9 dagbladen inclusief de Engelstalige Gazette) dat het zonder statistische gegevens onmogelijk is om doelgericht te adverteren.

Lilo Sulvaran verklaarde dat dit de eerste fase van het onderzoek is en dat er in de toekomst, over verschillende maanden, steekproeven gehouden zullen worden over het 'advertentiegedrag'en de resultaten te zijner tijd officieel bekend gemaakt zullen worden.

MINISTER GARANDEERT UITBETALING

Loonsverhoging vóór eind '91

Acties in bejaardenzorg voorlopig "uitgesteld"

WILLEMSTAD — **De CBV heeft gisteren op grond van toezeggingen van minister Eithel Pietersz besloten voorlopig af te zien van acties. De lucht is weer enigszins opgeklaard. De CBV kon haar grieven kwijt over de wijze waarop de overheid het protocol had behandeld. De minister heeft op zijn beurt de belofte gedaan dat de 10 procents loonsverhoging over de periode januari-oktober 1991voor het eind van het jaar zal worden uitgekeerd.**

Gisterochtend sprak de voorzitter van de Curaçaose Bond voor Verpleegkundigen, Daphne Kibbelaar, met het bestuur van de Stichting Birgen di Rosario, de werkgever van de ruim tweehonderd werknemers in haar vijf bejaardentehuizen. De Stichting zegde toe vandaag de 15 procent loonsverhoging op het salarisstrookje van de werknemers bij te voegen.

Kibbelaar zei vanmorgen dat hij alle mogelijke uitwegen heeft gezocht om acties te voorkomen. "Het is nu eenmaal voor de bejaarden in de tehuizen een bijzonder onprettig middel." De voorzitter zit tussen twee vuren. Aan de ene kant moet hij de belangen van de CBV-leden behartigen en tevens is het aan hem om een voor iedereen zo goed mogelijk compromis te vinden, teneinde niet onmiddellijk in het stellen van ultimata en het dreigen met acties te vervallen. "Het wordt echter door de CBV-leden niet geaccepteerd dat ik langer dan nodig marchandeer met de overheid. Zij willen gewoon geld zien en dat hebben we in de gesprekken weten te bereiken."

Gistermiddag stond een gesprek met de minister van arbeid op de agenda, waarbij hij zich ontvankelijk toonde voor de grieven van de CBV aangaande de weinig nette protocolbehandeling. Bovendien vindt de CBV het protocol zeer warrig en moeilijk leesbaar opgesteld. Pietersz stelde zich begripvol op en zei zich garant te stellen voor de naleving van de afspraken die zijn gemaakt in het protocol. Hij stelde voor op 28 december weer bijeen te komen en de zaken voor die tijd te regelen.

's Avonds kreeg hij echter van de leden te horen dat zij nog voor het eind van het jaar de garantie wilden hebben dat de 10 procents loonsverhoging voor het eind van het jaar zou kunnen worden uitbetaald. Daarbij stelden zij de vraag wanneer de subsidiegelden zouden worden uitbetaald. Kibbelaar heeft toen onmiddellijk actie ondernomen en de minister gebeld. Deze beloofde de partijen voor donderdag aanstaande weer bijeen te roepen en de financiële zaken te regelen. Op grond van deze toezegging hebben de leden ingestemd met het opschorten van de acties, aldus Kibbelaar.

Feit is dat noch de bejaardenstichting noch de stichting van de crèches hun subsidie tot nu toe ontvingen. Kibbelaar vraagt zich dan ook af hoe Birgen di Rosario de toegezegde 10 procent loonsverhoging voor de jaarwisseling gaat betalen. Dat is echter een zaak van de stichting en de overheid, concludeert hij. "Het blijft een feit dat de overheid de verantwoordelijkheid voor de bejaardenzorg draagt."

Medische delegatie op zoek naar mogelijkheden Cuba

WILLEMSTAD — **Een opgetogen delegatie van medici is vandaag richting Havana vertrokken om te bekijken wat Curaçao, medisch gezien, kan hebben aan relaties met Cuba.**

Het hoofd van de Geneeskundige en Gezondheidsdienst (GGD), Mac Kibbelaar, ziekenhuisdirecteur E. Martis en R. Petronia, farmaceut bij het Landslab op de afdeling toxycologie, zijn gevolgd in het kielzog van een delegatie van de dokmaatschappij. Leden van die delegatie constateerden tijdens een dienstreis van enkele weken geleden dat Cuba een zeer goede gezondheidszorg heeft, waar Curaçao wellicht gebruik van kan maken. Dr. Mac Kibbelaar: "We gaan ons tijdens de reis oriënteren op de medische mogelijkheden die er zijn voor wat betreft verwijzing van patiënten, geneesmiddelenvoorziening en rehabilitatie op lichamelijk en geestelijk gebied."

Volgens het GGD-hoofd beschikt Cuba over zeer geavanceerde mogelijkheden op het gebied van de gezondheidszorg. Vooral orthopedie (geneeskunde van de beenderen) en sportgeneeskunde (voor knieblessures etc) zijn de paradepaardjes van de Cubaanse gezondheidszorg.

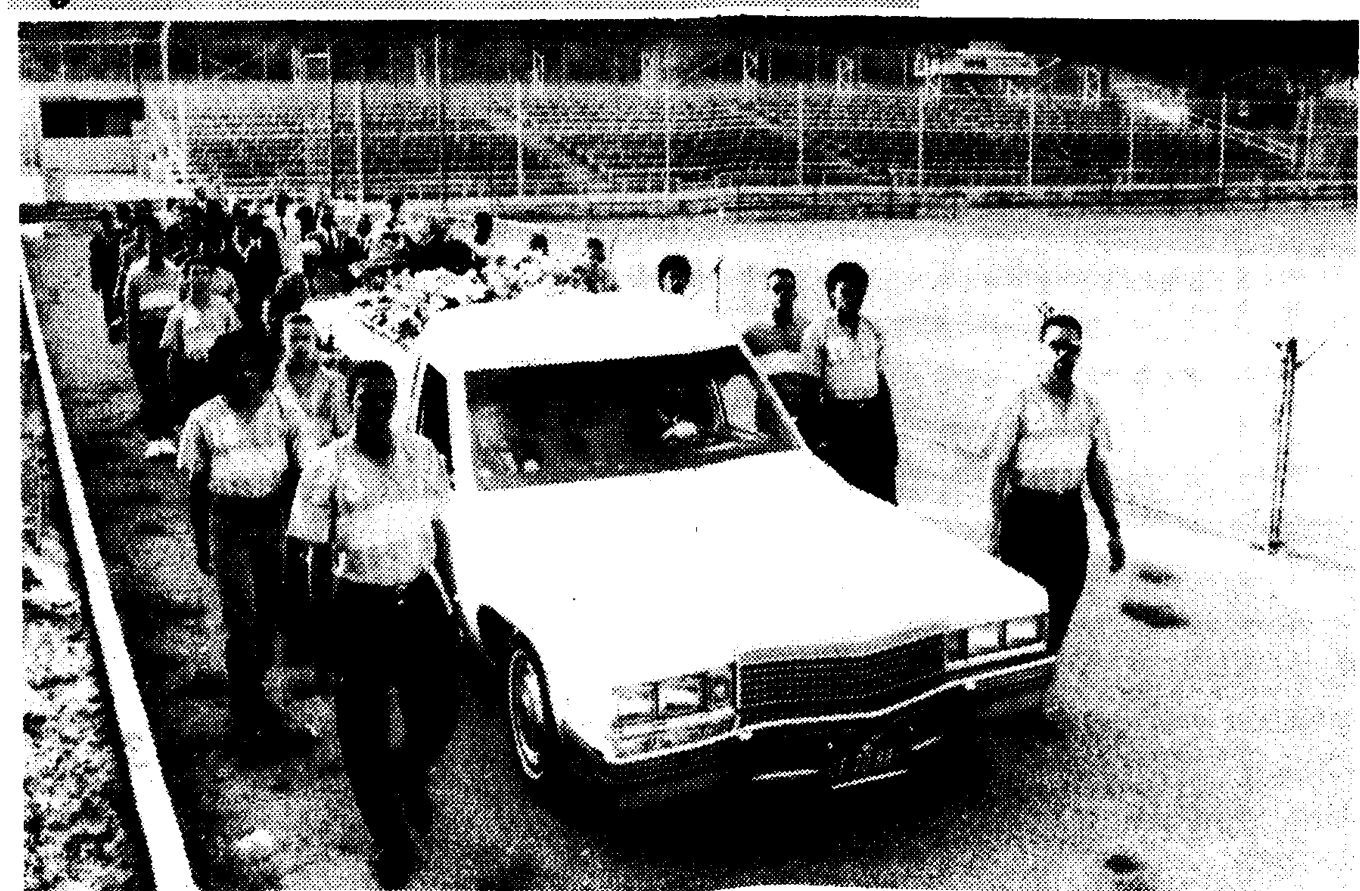
Ook de preventieve gezondheidszorg is bijzonder goed, weet Kibbelaar. "Cuba steekt met kop en schouders uit boven andere landen in de regio. Zo heeft dat land een vooraanstaande plaats voor wat betreft vaccinatie. Er wordt veel gewerkt via de wijken."

AMBULANCE

In verband met de verkenningstocht naar medische mogelijkheden in Cuba, is gesuggereerd dat er wellicht weer een 'ambulancedienst' op gang wordt gebracht tussen Curaçao en het eiland van Fidel Castro, zoals in het verleden ook het geval is geweest met andere landen als Colombia, Venezuela en Santo Domingo.

"Daarop kan ik nog geen commentaar geven", aldus Mac Kibbelaar. Bij terugkeer van de Cuba-reis zal hij meer bekend maken over de behaalde resultaten.

Afscheid Petrus van der Veen

■WILLEMSTAD — *De bekende DP-politicus/sportman Petrus van der Veen is gisteren naar zijn laatste rustplaats gebracht. De 64-jarige Van der Veen overleed zaterdagochtend vroeg, als gevolg van een hartaanval. Hij heeft veel belangrijke functies bekleed voor de rode partij en was ook in de sportwereld erg actief. Daarom werd, alvorens hij op de Protestantse begraafplaats in de Oranjestraat begraven werd, eerst een laatste ronde gemaakt in het dr. Antoine Maduro Stadion, het voormalige SUBT-stadion, op Kintjan. De overledene is jarenlang voorzitter geweest van de SUBT.*

Dokmaatschappij geeft vervolg aan Cuba-reis

WILLEMSTAD — **De Curaçaose Droogdok Maatschappij (CDM) heeft vandaag als vervolg op een dienstreis van enkele weken geleden, opnieuw een delegatie gestuurd naar Cuba.**

Tijdens het vorige bezoek werd onderhandeld met diverse Cubaanse functionarissen over de mogelijke samenwerking op het gebied van dokwerkzaamheden. Toen is de opening gemaakt voor een joint-venture van CDM met de Cubaanse dokmaatschappij 'Empresa Nacional de Astillero' (ENA). De samenwerking wordt aangegaan om de positie van de beide dokmaatschappijen op de sterk concurrerende markt te behouden.

Ditmaal is de reis er op gericht nadere invulling te geven aan de afspraken die er tijdens het vorige bezoek zijn gemaakt voor de joint-venture en mogelijk de ondertekening van het contract.

Lezing over medische gevens en privacy

WILLEMSTAD — Op woensdag 4 december aanstaande zal mr. J. Nouwt in de aula van de UNA een lezing houden over medische gegevens en de privacy van patiënten. De lezing begint om 20.30 uur. Belangstellenden zijn van harte welkom.

Mr. Nouwt is universitair docent Rechtsinformatica aan de Katholieke Universiteit Brabant. Hij zal in zijn lezing aandacht besteden aan de gevaren die moderne ontwikkelingen in de informatietechnologie opleveren voor het recht op privacy van patiënten. Computerbestanden met patiëntgegevens zullen in de toekomst steeds frequenter aan elkaar gekoppeld worden, waardoor patiënten niet meer weten wie allemaal over zijn of haar persoonsgegevens kan beschikken.

Behalve aan die gevaren zal tevens aandacht worden besteed aan de mogelijke voordelen die nieuwe informatietechnologische ontwikkelingen kunnen hebben voor de privacy van patiënten in de gezondheidszorg. Thans is het nog vaak zo dat gegevens op kaarten in dossiers zijn opgeslagen. Bevinden deze zich in een niet afgesloten ruimte, dan kan in beginsel iedereen toegang tot die gegevens hebben. Wanneer de data echter geautomatiseerd zijn opgeslagen is het veelal mogelijk de toegang tot die gegevens te reguleren, zodanig dat alleen behandelende artsen toegang krijgen en dan tevens uitsluitend tot die gegevens die voor de behandeling relevant zijn. Eventueel zou de patiënt zelf over zijn of haar medische gegevens kunnen beschikken wanneer de experimenten die thans over de hele wereld worden uitgevoerd met medische chipkaarten (een soort bankpasje waarop medische gegevens kunnen worden gezet) positief uitvallen.

Premier Maria Liberia:

"Antillen geven geen millimeter van zelfbeschikkingsrecht op"

WILLEMSTAD — **Premier Maria Liberia-Peters van de Nederlandse Antillen heeft maandag gezegd dat de Antilliaanse eilanden niet van plan zijn "een millimeter noch een dubbeltje" van hun zelfbeschikkingsrecht op te geven. "De klok kan, voor wat de status aparte die wij (voor Curaçao) wensen, niet worden teruggedraaid," zei de eerste minister.**

Maria Liberia deed haar uitspraken tijdens een openbare vergadering van het Antilliaanse parlement. Die vergadering was aangevraagd door de oppositie, die wilde worden ingelicht over afspraken die door Antilliaanse gezagdragers in Nederland zijn gemaakt met minister Hirsch Ballin over de staatkundige herstructurering en eventueel door Nederland te verstrekken begrotingssteun.

Premier liberia zei dat de Tweede Kamer "het recht mist" grenzen en voorwaarden te stellen, waarbinnen de staatkundige herstructurering zich op de Antillen moet voltrekken.

Minister Hirsch Ballin (Antilliaanse en Arubaanse zaken) moet niet denken de staatkundige herstructurering te kunnen oplossen door "wat wisselgeld" op tafel te leggen, aldus mevrouw Liberia. Zij doelde in dit verband op de financiële steun, die Hirsch Ballin bereid is te geven aan de drie kleine eilanden, Bonaire, Saba en St. Eustatius, hetgeen het uiteenvallen van de Antillen zou moeten voorkomen.

Maria Liberia was het ook oneens met de wijze, waarop minister Hirsch Ballin in Nederland opening van zaken geeft. "Als hij het heeft over 'bestuurlijke onmacht en troep op de Antillen' zijn dat ongenuanceerde uitspraken. Ik ben overigens niet verantwoordelijk voor de interpretatie en de invulling, die Hirsch Ballin geeft aan afspraken die tussen ons zijn gemaakt. Het komt er op neer dat wij precies moeten weten wanneer en hoe te reageren op uitspraken, die Hirsch Ballin binnen een bepaald politiek scenario doet", verklaarde de Antilliaanse premier.

De parlementaire oppositie op de Antillen had de regeringverweten "essentiële informatie" achter te houden. Leslie Navarro van de Democratische Partij had het over "het bijna ongelimiteerde aantal dienstreizen door leden van het Antilliaanse kabinet, die na terugkeer echter verzuimen informatie te verstrekken over het doel van de reis, de resultaten die zijn bereikt en de afspraken die zijn gemaakt".

Leider Don Martina van MAN sprak over "fundamentele verschillen in uitspraken van Nederlandse en Antilliaanse politici". Zo had minister Gilbert de Paula van financiën verklaard niet in Nederland te hebben aangeklopt om begrotingssteun, maar in de toelichting van de onlangs verschenen Kabnabegroting blijkt dat de Antillen wel degelijk een verzoek voor begrotingssteun hebben ingediend.

De Paula was het maandag in het parlement echter oneens met de verklaring van Kabna (Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken). De minister vond dat de Antillen niet om begrotingssteun hebben gevraagd, maar om hulp voor financiële herstructurering. "Ik meen dat we daar recht op hebben en dat het geen begrotingshulp moet heten. Zodra dat het geval is, komt Nederland met allerlei eisen en beperkingen, die lastig zijn," aldus de minister.

De Statenleden Marcel Gumbs (DP St. Maarten) en Leo Chance (SPA) kaartten zoals gewoonlijk alleen St. Maartense aangelegenheden aan, waarbij Gumbs SPA-leider Vance James er indirect van betichtte samen met het Kabna onder één hoedje te spelen: alle faxen over artikelen in de Nederlandse media (die negatief zijn over St. Maarten) komen van het Kabna: die komen uit Den Haag, bij het Kabna St. Maarten terecht en daarna bij de SPA. We moeten dit in de gaten gaan houden," zei Marcel Gumbs. Ook de (Nederlandse) media kregen een veeg uit de pan, wegens "onvolledige en onnauwkuerige berichtgeving" over de situatie op het eiland. Leo Chance van de SPA had onder meer vragen over de vertrekkende gezaghebber van het eiland, Ralph Richardson en mogelijk dubieuze geschenken die hij gedurende zijn loopbaan van eerste burger ontvangen zou hebben. Daarop wilde de premier niet echt inhoudelijk ingaan, maar dat zou een commissie van het OM onder de loupe moeten nemen, meent ze.

De vergadering werd rond half elf besloten nadat afspraken waren gemaakt over de begrotingsbehandeling die vandaag om 3 uur 's middags begonnen is. Voor het eerst zal de begroting dit jaar per hoofdstuk worden behandeld, terwijl fracties en niet individuele leden spreektijd krijgen. Dit betekent dat de fracties zelf beslissen hoe lang de verschillende leden over de diverse onderwerpen spreken. De premier was vandaag als eerste aan de beurt.

Grote buit gestolen bij Curaçaose Wegenbouwmij

WILLEMSTAD — De Curaçaose Wegenbouw heeft gisteren bij de politie aangifte gedaan van een grote diefstal. Uit het kantoor aan de Marsweg zou op dubieuze wijze een bedrag van 118.000 gulden zijn ontvreemd. Zowel de directie van Curaçaose Wegenbouw als de politie wilden en konden vanmorgen geen nadere informatie verstrekken omdat de recherche bezig is de zaak nader te onderzoeken.

Aanbieding 'Schrijvers in veelvoud'

■ *DEN HAAG/WILLEMSTAD — Op 19 november werd in het Antillenhuis te Den Haag het boekwerk 'Drie Curaçaose Schrijvers in veelvoud' (Boeli van Leeuwen, Tip Marugg en Frank Martinus Arion) aan gevolmachtigde minister Edsel Jesurun aangeboden in tegenwoordigheid van tachtig genodigden, waaronder 25 van de totaal 33 auteurs.*

Het geïllustreerde standaardwerk van Uitgeverij De Walburg Pers telt 544 pagina's. Het boek zal morgen op Curaçao en op 3 december op Aruba gepresenteerd worden.

Op de foto minister Jesurun omgeven door de reactie: Maritza Coomans-Eustatia, drs. Wim Rutgers en dr. H.E. Coomans.

Sociologe Jaqueline Martis:

"Een op de acht vrouwen wordt door levenspartner mishandeld"

WILLEMSTAD — Over vrouwenmishandeling door partners of echtgenoten bestaan nogal wat vooroordelen volgens de Curaçaose sociologe Jaqueline Martis. De vrouw in kwestie zou het aan haar zelf te danken hebben, omdat zij masochistisch is ingesteld. Ook wordt vaak gezegd dat het alleen maar vrouwen zonder opleiding uit de lagere klassen betreft. Verder wordt het afgedaan met de opmerking dat 'deze vrouwen dan toch hun man kunnen verlaten als ze mishandeld en geslagen worden'. Ook wordt wel gedacht dat de agressor gewoonweg gek is. Op grond van een onderzoek naar vrouwenmishandeling op Curaçao, waarbij Martis enquêtes hield onder vrouwen en gesprekken voerde met de slachtoffers, komt zij tot de conclusie dat deze vooroordelen op mythen berusten. Uit haar onderzoek blijkt tevens dat een op de acht vrouwen op Curaçao (6000 à 7000) het slachtoffer is van mishandeling binnen een relatie.

Mishandelde vrouwen lokken de agressie van de partner niet uit omdat ze plezier zouden beleven aan lichamelijk geweld, stelt zij. Bovendien is zij tot de conclusie gekomen dat fysiek geweld tegen vrouwen in alle sociale klassen voorkomt, zelf meer in de hogere dan in de lagere.

Ook ontkracht zij het vooroordeel als zouden vrouwen makkelijk hun man kunnen verlaten. "In de praktijk blijkt dat deze vrouwen en/of de kinderen bedreigd worden met de dood als zij te kennen geven het huis te willen verlaten. Bovendien hebben deze vrouwen geen plaats om naar toe te gaan; niemand gelooft dat de vrouw mishandeld wordt. Geld om zelfstandig te gaan wonen ontbreekt omdat de vrouw vaak financieel afhankelijk is van de man."

De agressieve echtgenoot of partner blijkt ook geenszins gek te zijn. Volgens Martis zijn het mannen die verder normaal functioneren, zelfs zo normaal dat niemand wil geloven dat zij hun vrouw mishandelen.

Mishandeling van vrouwen is een misdaad en moet ook als zodanig behandeld worden, stelt zij. Het is ook een probleem dat zwaar onderschat wordt op Curaçao, meent zij. De vrouwen die het slachtoffer van fysiek geweld zijn, willen vaak niet toegeven dat ze mishandeld worden door hun partner. Dat is mede te wijten aan de houding van de samenleving ten aanzien van het probleem. "Het wordt als maatschappelijk probleem ontkend. De Curaçaoënaar is van mening dat men dergelijke problemen binnenskamers moet oplossen."

HOGE PRIJS

Voor deze houding moet de samenleving een hoge prijs betalen, zowel materieel als immaterieel. Martis: "Dit probleem kan en mag niet ontkend worden, daar het direct het fundament van onze samenleving aantast."

Onder mishandeling van de vrouw binnen gezinsverband wordt verstaan dat zij regelmatig gewelddadig wordt behandeld door haar partner, waarbij deze haar moedwillig fysiek, sexueel, emotioneel en psychologisch pijn doet. Fysieke mishandeling betekent dat zij geslagen en/of geschopt wordt; sexueel misbruik betekent dat zij tegen haar wil sexueel contact met hem heeft of dat zij gedwongen wordt mee te werken aan pornografische handelingen, bijvoorbeeld tegen haar zin naar pornovideo's moet kijken, waarna zij mee moet doen aan spelletjes.

De emotionele, psychologische mishandeling kan erin bestaan dat de vrouw uitgescholden wordt op een brute wijze of dat zij in het openbaar vernederd wordt. Ook wordt zij soms volkomen genegeerd en/of krijgt zij te weinig aandacht en liefde.

Mishandeling is niet iets dat uit de lucht komt vallen. Martis spreekt van een 'mishandelingscyclus'. Het kan beginnen met grote spanningen en ontevredenheid, waarbij de man de vrouw uitscheldt en hoogstens duwt. In de tweede fase is er sprake van een gewelddadige uitbarsting, waarbij de man zijn ontevredenheid botviert op de vrouw, wat zowel fysiek als emotioneel kan zijn. Na deze uitbarsting krijgt de man spijt en vraagt vergiffenis aan zijn vrouw waarbij hij belooft het nooit meer te zullen doen. Hierna volgt weer een periode van steeds toenemende spanningen totdat men weer van voren af aan begint.

SLACHTOFFER

De sociologe benadrukt een aantal aspecten om het probleem van vrouwenmishandeling aan te pakken. Vrouwen moeten zich zonder schroom kunnen beroepen op de wet en op hun rechten als slachtoffer. Uit politierapporten blijkt bovendien dat er aangifte gedaan wordt. Aangenomen wordt dat er in ongeveer 10 procent van alle gevallen van mishandeling binnen de relatie aangifte gedaan wordt.

Martis pleit voor de oprichting van een informatie- en crisiscentrum, waar vrouwen voor hulp terecht kunnen. Dat moet echter niet een soort Nederlands 'Blijf van m'n lijf huis' worden, meent zij, omdat een dergelijke instelling stigmatiserend werkt. Ook dient de bevolking geïnformeerd te worden over vrouwenmishandeling en zouden er workshops georganiseerd moeten worden. Bovendien wijst de sociologe erop dat de sociale wetgeving aangepast dient te worden, opdat vrouwen financieel onafhankelijk kunnen worden van hun man, c.q. partner.

Advocaat mr. Suzanne Römer:

Seksueel geweld is te bestrijden via gerecht

WILLEMSTAD — Vrouwen kunnen iets doen aan seksueel geweld: namelijk, de stilte verbreken en aangifte doen van het delict. Dat is gisteren herhaaldelijk naar voren gekomen tijdens toespraken in het Sentro di Dama in verband met de 'Dag tegen seksueel geweld'. Advocate mr. Suzanne Römer toonde in haar speech aan dat het mogelijk is om gerechtelijk stappen te ondernemen tegen de dader.

Het wettelijk systeem kent twee wegen die het slachtoffer kan bewandelen; de civiele procedure en de strafrechtelijke procedure. In beide gevallen kan een advocaat in de arm worden genomen, hetzij privé, hetzij via de rechtswinkel.

Binnen de civiele procedure gaat het erom een dispuut tussen twee partijen op te lossen door tussenkomst van de rechtbank. Er kan dan een bevel uitgaan om het slachtoffer een schadevergoeding te betalen. Ook kan de rechter de dader bevelen niet meer in een bepaalde straat of huis te komen. Bij iedere overtreding zou de persoon een dwangsom moeten betalen.

De getuigenverklaring van twee personen of schriftelijk bewijs wordt in dit geval aanvaard.

Min of meer geldt hetzelfde voor de strafrechtelijke procedure. Schriftelijk bewijs of de verklaringen van twee getuigen kunnen er voor zorgen dat de dader strafrechtelijk wordt vervolgd. Het doel is dan om de persoon te straffen en te voorkomen dat hij in de toekomst in herhaling valt.

Wanneer de verdachte schuldig bevonden wordt kan hij achter de tralies terecht komen, een boete moeten betalen of een voorwaardelijke straf krijgen opgelegd.

Strafvervolging kan worden gevraagd wanneer er daadwerkelijk sprake is van mishandeling, moord, doodslag, verwonding etcetera. Uiteraard zijn zedendelicten (aanstotelijk voor de eerbaarheid, aanranding en verkrachting) strafbaar evenals vernieling van bezittingen, vrijheidsberoving of iedere handeling die daarop doelt.

De slachtoffers wordt aangeraden om in ieder geval aangifte te doen bij de politie èn bij het Openbaar Ministerie. Een telefoontje naar de politie in een spoedgeval kan resulteren in aanhouding van de dader.

Het Openbaar Ministerie kan nadat de politie een proces verbaal heeft opgemaakt beslissen om de zaak in de rechtszaal voort te zetten, zodat de rechter kan beslissen welke straf hij oplegt.

Afhankelijk van de individuele positie van het slachtoffer kan deze verschillende wegen kiezen.

"OVERHEDEN GEEN ECHTE PARTNERS"

Tripartiete commissie:

"Overheidsmaatregelen blijken niet echt nodig"

WILLEMSTAD — De sociale partners in de commissie Calvo - de Kamer van Koophandel, de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao en de Verenigde Vakbonden - zijn tot de conclusie gekomen dat hun alternatieve maatregelen de door de overheid voorgestelde maatregelen onnodig maken. Deze voorstellen worden vooralsnog niet openbaar gemaakt. De beurt is eerst aan de overheid om te reageren en in te gaan op de alternatieven, aldus de tripartiete commissie.

Gisteren zijn de resultaten aangeboden aan het bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao. De sociale partners die zitting nemen in de commissie 'Calvo' merken in de brief echter op dat zij menen dat 'het tripartiete karakter van het overleg niet helemaal tot zijn recht is gekomen'. De vertegenwoordigers van vakbonden en werkgevers ondervonden dat de vertegenwoordigers van de overheden slechts een beperkte inbreng hadden.

Deze vertegenwoordigers - de heren Calvo, Kuster en Martis - beperkten zich, zo vervolgt de brief, tot het verstrekken van informatie en het verzamelen van door de sociale partners aangedragen alternatieven voor de maatregelen die genomen zijn of in voorbereiding zijn. Verder verzamelden zij de concensuspunten tussen de sociale partners en gingen zij na of deze haalbaar waren.

De integrale voorstellen - waaronder een voorstel over de verhoging van de winstbelasting - die zijn aangeboden, zijn afkomstig van de Kamer van Koophandel, de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao en van de Verenigde Vakbonden, zo wordt nadrukkelijk gesteld.

Beide sociale partners zijn op grond van het onderzoek en de mogelijkheden die de voorgestelde alternatieven - die vooralsnog niet openbaar gemaakt zijn - bieden, tot de conclusie gekomen dat deze de door de overheid voorgestelde maatregelen onnodig maken.

GESPREK

Teneinde recht te doen aan het tripartiete karakter menen de beide sociale partners dat een gesprek met de bestuurders van beide overheden over de voorgestelde maatregelen een logisch gevolg is. Doel van zo'n gesprek is 'om mogelijkerwijs een consensus te bereiken over de te nemen maatregelen'.

Ingesloten bij de brief, werden de voorstellen van de Kamer van Koophandel en de VBC die worden omschreven als 'alternatieve voorstellen in verband met de reeds genomen, respectievelijk nog te nemen maatregelen door de regering en het bestuurscollege naar aanleiding van de financiële situatie van Curaçao'. Daarbij werden overigens additionele voorstellen op titel van de VBC meegestuurd.

De voorstellen van de Verenigde Vakbonden werden daar apart bijgevoegd onder vermelding van de conclusie: "Het is niet nodig om maatregelen tegen werknemers en de bevolking van Curaçao te nemen!!!!" De vakbonden sturen de conclusies en voorstellen mee die reeds in oktober werden vastgesteld en voegen daar nog voorstellen bij die uitsluitend betrekking hebben op de eilandsbegroting voor 1992.

Politiek café met Pourier en Orlando Cuales

WILLEMSTAD — Zaterdag 30 november aanstaande vindt er in Café Terras L'Ambiance te Bloempot van acht uur 's avonds tot één uur 's nachts een literair café plaats; deze keer met als politiek thema: 'Ayudo of nò? (overheidssteun of niet?)'.

Inleiders zijn Miguel Pourier en Orlando Cuales, twee personen die bekend staan om hun diepgaande inzichten op het gebied van de politiek. Als moderator treedt op schrijver en ex-politicus Frank Martinus Arion. Hij zal voorafgaande aan de discussie de werken van enkele politiek geëngageerde schrijvers belichten.

Behalve de inleidingen, het plaatsen van stellingen en de dialoog tussen het publiek en de inleiders en ook onderling, is er gelegenheid om eigen werken met een politiek thema voor te dragen of te laten voordragen door de bekende voordrachtskunstenaressen Diana Lebacs en Laura Quast. Ook zal er een speciaal hoekje zijn waar men zijn relevante geschriften aan de man kan brengen.

Eenieder, jong en oud, is welkom op deze avond in Café Restaurant L'Ambiance waar men zich tevens tegoed kan doen aan drankjes en een lekker hapje en genieten van de gezellige muziek van Los Merengueros.

Oprichting sociëteit Noord-Brabant/Antillen

WILLEMSTAD/DEN HAAG — Donderdag 28 november aanstaande vindt in het Provinciehuis te Den Bosch de oprichting plaats van de Business Sociëteit Noord-Brabant-Nederlandse Antillen.

Deze vereniging heeft tot doel op economisch terrein samen te werken met het bedrijfsleven in de Nederlandse Antillen; daarbij wordt in eerste instantie aan Curaçao en Bonaire gedacht. In het verlengde hiervan is de vereniging actief op het gebied van onderwijs, milieu, energie en andere facetten. Het initiatief is uniek in de Nederlands-Antilliaanse verhoudingen.

De plannen zullen worden gepresenteerd door voorzitter P. Wagtmans, oud-gedeputeerde voor economische zaken. Een van de bestuursleden zal vertellen over zijn zakelijke ervaringen op en met Curaçao en het Zuidamerikaanse achterland.

Tevens zullen de commissaris van de koningin in de provincie Noord-Brabant, mr. F. Houben, en de gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen Edsel Jesurun, beide lid van het comité van Aanbeveling van de vereniging, hun visie geven op het initiatief. Aldus secretaris Peter Smits, de voormalige directeur van (opgeheven) departement van HIW.

Uitbreiding Toyota Aruba

ORANJESTAD — Met een investering van vijf miljoen florin houdt Garage Cordia Aruba gelijke tred met de jaarlijkse geweldige groei, waardoor het bedrijf begin volgend jaar de beschikking krijgt over 11.500 vierkante meter bedrijfsruimte. Het betreft hier een geheel nieuw pand van drie verdiepingen (zesduizend vierkante mater) voor de opslag van onderdelen. "Je kunt niet ieder jaar nummer één in de verkoop van wagens zijn, als je niet zorgt dat je een behoorlijke onderdelen-voorraad hebt. Op dit ogenblik hebben we ruim 3.5 miljoen florin aan onderdelen in voorraad", zo vertelde algemeen directeur Hans Schnog tijdens een rondgang door het in aanbouw zijnde geheel.

Schnog vertelt dat de enorme verkoop van nieuwe wagens eist dat er een verantwoorde voorraad onderdelen en vooral ook service beschikbaar is. Dat geeft het vertrouwen van de gemeenschap, waarop hij erg trots is. Het toenemende aantal verkeersongevallen op Aruba is mede oorzaak dat er nog al wat vraag naar onderdelen is. "Men moet dus niet gaan denken", aldus Schnog, "dat Toyota een slechte auto is en daarom veel onderdelen in voorraad moeten zijn. Na enige jaren moeten bepaalde onderdelen vernieuwd worden en het aantal ongevallen eist dat je een behoorlijke voorraad hebt".

Ook aan onderhoud en service wordt in de nieuwbouw alle aandacht besteed, onder meer een nieuwe spuiterij en uitdeukerij evenals een moderne installatie om auto's te wassen. Een dergelijke installatie komt ook bij CARS nabij de luchthaven. Voorts komt er een geheel nieuwe radioteurenfabriek, een leslokaal voor het Caribisch gebied en een speciale afdeling voor de relaties met de klanten.

Op vragen waarom Toyota op Aruba nummer één is en in het Caribisch gebied — na Puerto Rico — nummer twee, stelt Schnog dat dit niet zozeer aan de prijs van een nieuwe wagen ligt, maar vooral aan de service die geboden wordt en dat men weet dat er in voorkomende gevallen onderdelen op Aruba beschikbaar zijn.

"Mensen op Aruba houden van wagens met service", merkt Schnog lachend op. In dit verband wijst hij erop dat de meeste autoverhuurbedrijven daarom ook Toyota gebruiken, waarbij er ook rekening mee wordt gehouden dat ze bij inruil een goede prijs opbrengen. Albo, die in maart/april het gehele complex moet opleveren, begint nu aan de bouw van het tweede gebouw van deze uitbreiding. In verband hiermee is de bodyshop tijdelijk op het terrein van Maduro & Sons ondergebracht.

Waar de verkoop van onderde[illegible] de Franklinstraat waar de oude panden plaats hebben gemaakt voor een behoorlijke parkeerplaats en ruime showroom, alle ruimte voor. De enorme onderdelen-voorraad is geheel op computer verwerkt, zodat de klanten vlot aan drie loketten kunnen worden afgehandeld. Schnog wijst erop dat zijn bedrijf door deze investeringen niet alleen het modernste bedrijf in de regio wordt, maar dat vooral vertrouwen wordt getoond in de toekomst van Aruba, het eiland dat in belangrijke mate aan de voorspoedige groei heeft bijgedragen.

Schnog verwacht dat de verkoop zal blijven stijgen. In dit verband wijst hij erop — hij was recentelijk in Japan — dat een nieuw sportmodel op stapel staat; een model dat al in de VS is en in maart aanstaande op Aruba wordt geïntroduceerd, evenals andere gemoderniseerde modellen. Wat de export van Toyota's uit Japan betreft, heeft Aruba 74 procent van de markt. Wanneer meerdere gegevens van verkoop bekend zijn, verwacht Schnog dat zijn bedrijf daarvan 49 tot 55 procent voor zijn rekening neemt.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-257.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN 1
DRIVE-IN: 20.30 uur **Hudson Hawk {El Halcón está Suelto}** (adventure, 18 jr.). 18 jr.).

****

BOTICA (nachtdienst)
Pabao brug: Santa Cruz, tel.: 28028.
Pariba di brug: San Nicolas, tel.: 45712..

****

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur):
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta Cruz: dokter T.H.K. Lin, Noord 68, tel.: 21522/22694.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter M. Cheung via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

****

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk, gelieve Alarmcentrale op te bellen, **tel.: 115.**

****

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): de wachtheeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

****

WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU (Koningstraat 22, tel.: 24444): dagelijks van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur.
Maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-1 .00 uur.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: **tel.: 38989 (24 uur per dag).**

****

AIDS-HOTLINE: Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

FADA/PRIDE (Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999): geopend op dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00-18.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA: P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

****

TELEARUBA
DINSDAG: 18.00 Cartoons; 18.55 Showbiz Today; 19.15 Videorama; 19.45 Political Program: 'PPA'; 20.00 Telenoticias; 20.30 Special: 'Na Memoria di Betico Croes'; 21.00 CNN International News; 21.45 Movie; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

****

WOENSDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 0f 25111).

Politievakbond zegt vertrouwen in chef op

ORANJESTAD — Het bestuur van de Sindicato di Polis (SPA) heeft commissaris Lucas Rasmijn in een brief laten weten dat de SPA geen vertrouwen meer heeft in de commissaris. Daarom zal de SPA niet meer met de commissaris noch met zijn staf vergaderen. De SPA gaat met andere vakbonden praten over de situatie die ontstaan is nu geweigerd wordt het overwerk van de politie te betalen.

Ook bij de Immigratie bestaan er problemen, omdat ook daar geen overwerk meer wordt verricht, hetgeen bij late aankomst van vliegtuigen vertragingen kan veroorzaken.

In de brief aan de korpschef Rasmijn stelt de SPA dat, gezien de laatste ontwikkelingen in het korps, waar de leiding van Rasmijn volgens SPA veel te wensen overlaat ten aanzien van de bestaande problemen, het vertrouwen in hem wordt opgezegd. Genoemd worden: benoemingen in de hoge rangen, materiaal, zijn zwakheid ten aanzien van de minister van justitie en vooral ten aanzien van de brief 'no pay no work, waarover de commissaris de SPA vertelde dat de sectiechef en zijn afdelingshoofden deze brief opgesteld hadden en dat men tijdens een stafvergadering de SPA voor leugenaar had uitgemaakt. Hij had hier niets mee te maken.

De druppel die de emmer deed overlopen, was een kopie van de brief van minister mr. Hendrik Croes van 8 november jl. gericht aan de directeuren en diensthoofden, die onder zijn departement vallen, waarin de bewindsman stelde: "Voor de goede orde en de stipte naleving van de regels van de comptabiliteitsverordening zal uitbetalen van overwerk voor de rest van 1991 geweigerd worden".

De commissaris ontkende tegenover de SPA op de hoogte te zijn van deze brief die pas op 15 november jl. bij de politie-administratie werd ontvangen. De commissaris liet weten dat inspecteur Nicolaas de brief had, terwijl Nicolaas liet horen niets van deze brief af te weten. De commissaris liet de SPA weten dat hij op 15 november niet op Aruba was. Al deze problemen zijn voor de SPA reden om het vertrouwen in hun korpschef op te zeggen.

Tijdens gesprekken met de overheids- en particuliere vakbonden zal de SPA de huidige ontwikkelingen in het politiekorps uiteen zetten alsmede de besluiten van de regering ten aanzien van het korps en/of leden daarvan. Ook in andere vakbondskringen is men bezorgd over de huidige gang van zaken bij de politie.

De Immigratie is het tweede departement dat zich strikt aan de opdracht van minister mr. Hendrik Croes, 'no work no pay', zal houden. Er zal volgens de normale uren gewerkt worden van zeven uur 's morgens tot drie uur in de middag en van drie uur tot elf uur 's avonds. De grote vraag rijst wat er nu gaat gebeuren wanneer vliegtuigen, onder andere de KLM, buiten die uren binnenkomen.

In kringen van de Immigratie merkte men op 'of de minister nu ook de militaire politie gaat inzetten zoals afgelopen zondag bij de aankomst van Sinterklaas'.

Vordering bewoners Kas Paloma afgewezen

KAS PALOMA — Naar het voorlopige oordeel van de rechter kunnen de bewoners van Kas Paloma niet op méér aanspraak maken dan door minister Charro Kelly in casu is bepaald.

Hij handelt dan ook niet onrechtmatig door niet verder in te gaan op hetgeen de bewoners van Kas Paloma wensen. Hun vordering dient dan ook afgewezen te worden waarbij de bewoners van Kas Paloma veroordeeld worden tot betaling van de proceskosten, tot op heden begroot op nihil, aldus de rechter in zijn vonnis in het geding dat bewoners van Kas Paloma aanspanden tegen minister kelly, omdat zij de indruk hadden dat zij door de bewindsman voor het 'lapje' werden gehouden.

Bij de beoordeling merkte de rechter op: "Partijen zijn het er over eens dat Kelly niet handelt in strijd met enige wettelijke bepaling. Op Kelly rustte ook niet de plicht om de bewoners te horen. Wél dient Kelly als overheidsfunctioanris rekening te houden met belangen van betrokkenen. Het betuigt van goed beleid om betrokkenen daarbij te horen.

Derde openbare Statenvergadering

ORANJESTAD — Opnieuw — voor de derde maal — heeft de Statenvoorzitter voor donderdagmorgen om half negen een openbare vergadering opgeroepen, ter voortzetting van behandeling van door de AVP maanden geleden gevraagde agendapunten.

Gesproken moet worden over ontwikkelingen bij TeleAruba, positie van overheidspersoneel, positie van gepensioneerden en minderbedeelden, beleid van de regering ten aanzien van volkswoningen en een mogelijke verhoging van water- en stroomtarieven, die de regering wil invoeren.

Lezing sexueel misbruik

ORANJESTAD — De jeugdcommissie van Buurtcentrum Dakota organiseert een lezing over sexueel misbruik in de gemeenschap. De lezing vindt plaats op donderdag 28 november van acht uur tot half tien 's avonds in het buurthuis.

De sprekers zijn Enid de Kort en Mervin Ras, terwijl Freddy Tromp als moderator zal optreden.

Cursus Engels

ORANJESTAD — Aruba Female Jaycees organiseert vanaf zaterdag 30 november een cursus Engels, vooral over de drie aspecten 'Effective writing, listening and speaking'.

De cursus wordt gegeven in de boardroom van Holiday Inn onder leiding van Arielle Croes en Carlos de Cuva. Geïnteresseerden kunnen voor inschrijving en nadere gegevens de telefoonnummers 27348 of 23666 bellen.

ORANJESTAD — Het Gallo Wines-team organiseert op 29, 30 november en 1 december een bolas criollastoernooi op Papaya Ranch. Vrijdag en zaterdag zijn de wedstrijden 's avonds en op zondag overdag. Aan het toernooi zullen 48 herenteams deelnemen die in zes poules van acht teams zijn verdeeld.

Het toernooi wordt zondag afgesloten met de prijsuitreiking en dansen vanaf vier uur met Brisa Banda Show.

ORANJESTAD — Christian Women of Aruba houdt twee ontbijtbijeenkomsten, waarbij kunstenares Maria la Torre zal spreken over 'Overcoming trauma'. Onderwerpen als kindermishandeling, straatjongens, honger, drugs en andere veel gehoorde onderwerpen komen in haar lezingen ter sprake.

De lezingen zijn op zaterdag 30 november om negen uur (in het Papiamentu) en op woensdag 4 december om half negen (in het Engels) in La Scala Room van Holiday Inn.

Zeventiende verkeersdode

ORANJESTAD — Doordat een 33-jarige bestuurder van een auto op de hoek Emanstraat/Prof. Lorentzstraat de snelheid van zijn auto niet onder controle had, werden de 78-jarige R. Tjon-Sjie-Fat en zijn zevenjarige kleinzoon aangereden. Zij moesten beiden in het hospitaal worden opgenomen.

Gisteren overleed het bejaarde slachtoffer aan zijn verwondingen. Het slachtoffer was ruim 35 jaar werkzaam bij de Landsradiodienst. Hij is de zeventiende verkeersdode van dit jaar.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 27198): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Van Leeuwenhoekstrraat 6 (boven) in het BGD-gebouw (t/o oude San Pedro hospitaal).

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833 toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag van 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; dinsdag van 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168;; dinsdag van 08.00-10.00 uur in Club Caiquetio, Paradera 47-A, tel.: 24280; woensdag van 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39-C, tel.: 28288 en donderdag van 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota, tel.: 23822.

BIBLIOTECA NACIONAL (openingstijden): **Antilliaanse Sectie, Studiezaal, afdeling Krant- en Tijdschriften:** maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
Uitleningsafdeling: maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-11.55/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdag van 13.30-17.30 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS **(openingstijden):** maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur en donderdag van 13.30-20.00 uur.

****

Luchtvaartakkoord België-Aruba

ORANJESTAD — In Brussel vond onlangs de ondertekening plaats van een luchtvaartakkoord tussen België en Aruba. Het akkoord houdt in dat Air Aruba, naast Amsterdam en Keulen, nu ook naar en vanuit België mag vliegen. Alvorens in werking te treden moet het akkoord goedgekeurd worden door het parlement van de twee landen.

Op de foto tekent namens België de minister van buitenlandse zaken M. Eyskens (tweede van rechts) en voor het koninkrijk de gevolmachtigde minister Ella Tromp, die in haar toespraak opmerkte dat door dit akkoord België nu meer bekendheid zal gaan genieten op Aruba, hetgeen ook vice-verse het geval zal zijn.

SEPA-voorzitter Wolff:
"Croes spreekt met twee tongen"

ORANJESTAD — SEPA-voorzitter Gregorio Wolff is van mening dat minister van justitie mr. Hendrik Croes met twee tongen spreekt. Immers, indien een werknemer geen overwerk wil doen, dan wordt hij bedreigd met maatregelen. Wanneer de werknemer wel overwerk wil verrichten, krijgt hij van de minister bericht dat dit overwerk niet betaald wordt. Met nadruk stelde Gregorio Wolff in zijn SEPA-radiopraatje, dat de wijze waarop nu met overwerk gesold wordt, in strijd is met artikel 27 van het LMA. Hierin staat duidelijk, dat een bepaald aantal uren per maand overwerk mag worden verricht doch daarna in bewuste maand niet meer, indien het maximum aantal uren is overschreden.

De brief van minister mr. Hendrik Croes waarin gesteld wordt dat overwerk niet meer wordt betaald, is dus absoluut in strijd met dit artikel. Wolff is van mening dat de hoofden van dienst de minister op de hoogte moeten stellen, opdat de juiste maatregelen genomen kunnen worden.

Ook stond de SEPA-voorzitter stil bij de problemen in het KIA ten aanzien van enige personen die werden aangehouden en toegang ontzegd toen twee jaar geleden een complot werd ontdekt om een gevangene te laten ontsnappen. Enige maanden later kregen bedoelde personeelsleden, die in eerste instantie gestraft werden, een brief waarin stond dat hun behandeling niet correct geweest was en dat de dagen dat zij ingesloten zaten of de toegang ontzegd was met de 'regeling vakantie en vrijstelling van dienst' gecompenseerd zouden worden. Met andere woorden die dagen zouden beschouwd worden als vakantiedagen.

Vreemd noemt Wolff het dat nu, achttien maanden later, betrokkenen een brief van de minister ontvangen, waarin staat dat als nog maatregelen tegen hen worden ondernomen. Dit is niet correct, aldus de SEPA-voorzitter, en tegen alle rechten in. Dit is geen beleid. Dit is een beleid van onontwikkelde landen waar de dictatuur heerst, aldus de SEPA-voorzitter tijdens zijn radiopraatje.

Sint bij YMCA

ORANJESTAD — Sinterklaas is op vrijdag 29 november op bezoek bij de kinderen in YMCA-Dakota, op 30 november in YMCA-San Nicolas en de Caribeclub.

Bij de YMCA's begint het feest om vier uur en is voor kinderen van twee tot twaalf jaar. Ouders moeten hun kinderen inschrijven vóór negen uur 's avonds en het pakje voor de zak van Sinterklaas uiterlijk één dag vóór het feest afleveren bij de YMCA.

Bij Caribeclub is de Sint op bezoek van half vijf tot acht uur. Vóór de aankomst van Sinterklaas zullen Mickey en Minnie Mouse de kleintjes in de stemming brengen. Tot en met vrijdagavond om acht uur hebben ouders gelegenheid om introducée's in te schrijven en cadeautjes af te leveren.

Richard Eman:
"Air Traffic Control Curaçao onbetrouwbaar"

ORANJESTAD — MEP-Statenlid ir. Richard Eman heeft aan de minister van verkeer en communicatie Elio Nicolaas een achttal vragen gesteld over de problemen waardoor het luchtverkeer van en naar Aruba getroffen werd toen afgelopen zondag de luchtverkeerscontrole op Curaçao enige uren niet bereikbaar was. Het Statenlid is van mening dat de afgelopen tijd gebleken is dat de verkeerscontrole van Curaçao niet te vertrouwen is en het luchtverkeer naar Aruba benadeelt.

Zoals bekend, moet het luchtverkeer uit de Verenigde Staten en Europa via de Air Traffic Control (ATC) op Curaçao worden geleid. In dit verband wijst Statenlid Richard Eman erop, dat op Aruba miljoenen in de toeristensector worden geïnvesteerd, waarbij de overheid alles op alles zet om voor een optimale infrastructuur te zorgen.

Het Statenlid haalt daarbij aan de gunstige ontwikkeling van Air Aruba met haar buitenlandse vluchten. "Het moet niet zo zijn dat vanwege arbeidsproblemen op Curaçao het toerisme op Aruba daarvan te lijden krijgt", aldus ir. Richard Eman die eraan toevoegt dat op Curaçao een stabiele arbeidssituatie bestaat, waardoor, indien in korte tijd geen verandering optreedt, Aruba opnieuw hier de dupe van is.

Ir. Eman wil weten hoeveel vluchten naar en van Aruba van ATC Curaçao afhankelijk zijn. Laten de grote maatschappijen hun vliegtuigen zonder ATC vliegen? Wat kan er gedaan worden om op korte termijn de ATC weer betrouwbaar te maken? Wat zijn mogelijke alternatieven daarvoor, waarbij Eman denkt aan een systeem van 'backup' wanneer de ATC uitvalt? Kan Aruba of Venezuela tijdelijk overnemen of kan Aruba zelf een blijvende controle van een luchtvaartgebied krijgen, om te bewerkstelligen dat het luchtverkeer Aruba op verantwoordelijke wijze kan bereiken?

In dit verband wil Statenlid Richard Eman weten, wat hiervan de mogelijke kosten zijn. Ten slotte vraagt Eman of het niet veilig is om deze kwestie in de koninkrijksministerraad te brengen, aangezien de controle van het luchtverkeer onder verantwoordelijkheid van Nederland valt.

Lokale visgerechten

ORANJESTAD — In samenwerking met Aruba Fisheries Trading nv brengt Royal Fisheries Products, ingaande vandaag, nieuwe visprodukten op de markt: gerookte lokale vis en zalm uit de Verenigde Staten.

Directeur van Rooyal Fisheries Products (RFP) Nico van der Meer vertelde gisteren dat voor het eerst gerookte visprodukten helemaal met de hand worden klaargemaakt. Deze produkten worden kant en klaar verpakt en gekoeld, afgeleverd aan hotels, restaurants en supermarkets.

RFP, waar zes personen in de 'smokerij' werkzaam zijn, kan per dag duizend kilo gerookte visgerechten produceren. Voor de levering van bekende lokale vissoorten, zoals red snapper, djanpau, tuna en haai, zorgen de vissersboot van RFP, die momenteel in Suriname aan het vissen is, en lokale vissers. Bestellingen voor lokale visgerechten kunnen dagelijks geschieden. De zalm uit de VS moet men een week van te voren bestellen.

Royal Fisheries Prodcts is gevestigd te Barcadera, tegenover Diesel Service Aruba nv.

ORANJESTAD — Op vrijdag 29 november aanstaande zal professor mr. S. Perrick in de aula van de Universiteit van Aruba een lezing houden over het nieuwe effectenrecht in Nederland. De lezing begint om acht uur 's avonds.

Professor Perrick is advocaat en notaris te Amsterdam en tevens bijzonder hoogleraar aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam in het recht van het effecten- en geldverkeer. In 1986 promoveerde hij bij prof. W.C.L. van der Grinten op het onderwerp 'Gemeenschap, schuldeisers en verdeling. Beschouwingen over titel 3.7 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek'. Hij publiceert regelmatig op het gebied van het vennootschaps- en effectenrecht.

Prof. Perrick zal een inleiding houden over het nieuwe effectenrecht in Nederland. Hij zal daarbij onder meer aandacht besteden aan het toezicht op het effectenverkeer en daarbij ook de positie van de stichting Toezicht Effectenverkeer belichten. Voorts zal hij ingaan op het toezicht op beleggingsinstellingen en ten slotte aandacht besteden aan — te verwachten — nieuwe regelgeving betreffende openbare biedingen op aandelen.

Belangstellenden zijn van harte welkom.

ORANJESTAD — In het kader van het eerste lustrum van Air Aruba werd er voor de lokale reisbureaus een display-wedstrijd gehouden. Deze wedstrijd zal in de komende weken ook op de Antilliaanse eilanden plaatsvinden.

De display-wedstrijd hield in dat de reisbureaus versierd moesten zijn in Air Aruba-kleuren en met dito artikelen. Een jury wees als eerste vijf winnaars aan: 1. Aldo Travel, 2. Maduro Travel, 3. VIP Travel, 4. Areutravel en 5. Shirley's Travel.

De prijzen werden aan de winnaars uitgereikt door Air Aruba's sales manager Ildo de Cuba, tijdens een feest aan boord van 'Balia' van Red Sail Sports.

AEROPUERTO REINA BEATRIX — De vertegenwoordigster van Aruba Sandra Croes is naar Londen vertrokken waar de voorbereidingen plaats hebben voor de Miss World-verkiezing. Van Londen gaat het naar Johannesburg, New York en ten slotte Atlanta waar de finaleverkiezing op 28 december zal plaatsvinden.

Via Telenoticas zei Sandra Croes vol vertrouwen naar de verkiezing te gaan om Aruba te vertegenwoordigen. Door deze verkiezing zal zij de Kerstdagen niet op Aruba kunnen doorbrengen.

Na politieke aardverschuiving van afgelopen zondag in België:

Kabinetsformatie zo goed als zeker uiterst ware klus

BRUSSEL - Het vormen van een nieuwe regering wordt -na de politieke aardverschuiving die zich bij de parlementsverkiezingen van zondag heeft voorgedaan- een van de zwaarste klussen waarvoor de Belgische politieke partijen zich ooit gesteld hebben gezien. De vorige Rooms-rode regering, aangevuld met de Vlaamse Volksunie, heeft zondag in een klap twintig zetels in de Kamer van volksvertegenwoordigers verloren.

Samen beschikken Vlaamse en Waalse christen-democraten en socialisten en de Volksunie nog over 130 van de 212 zetels in het parlement. Ze hebben dus nog steeds een meerderheid. Maar dat de oude coalitie wordt hersteld, gelooft in Brussel geen enkele politieke waarnemer. Jaak Gabriels, voorzitter van de Volksunie, maakte maandag in een televisiedebat onomwonden duidelijk dat zijn partij (die zes van zijn zestien zetels in de kamer verloor) nu de oppositie verkiest. Een coalitie van Vlaamse en Waalse socialisten en Christen-democraten zou nog tot de mogelijkheden behoren. Die zou nog over een meerderheid (120 afgevaardigden) beschikken.

Maar of de Christelijke volkspartij (CVP) van premier Wilfried Martens deze keer regeringsverantwoordelijkheid wil nemen is nog zeer de vraag. De CVP is (met 39 zetels in de Kamer) nog steeds de grootste partij in Belgie en men kan dus moeilijk om haar heen. Maar CVP-voorzitter Herman van Rompuy toonde zich maandag uiterst terughoudend. "Wij zijn niet verantwoordelijk voor de recente kabinetscrisis en we voelen ons ook niet in de eerste plaats verantwoordelijk voor het ontwarren van de politieke toestand", zo zei hij.

UITGEHAALD

Daar komt nog bij dat premier Wilfried Martens zondagavond in een eerste reactie op de verkiezingsuitslag bijzonder fel uithaalde naar de leider van de Waalse socialisten, Guy Spitaels. Martens stelde hem regelrecht verantwoordelijk voor het ontstaan van de regeringscrisis die leidde tot de vervroegde verkiezingen van zondag. Die uitval van Martens heeft de verhouding met de Waalse socialisten - zo die door de crisis al niet flink verknoeid was - er niet op verbeterd. Een regering van christen-democraten en liberalen lijkt er ook al niet in te zitten. Guy Verhofstadt, leider van de Vlaamse liberalen, heeft Martens jarenlang mateloos geergerd met beweringen dat het kabinet-Martens uit "sjoemelaars en knoeiers" bestond. Ook Verhofstadt kreeg zondagavond van Martens een forse veeg uit de pan. De premier verweet de liberale leider het politieke klimaat in Belgie verpest te hebben.

Wat de overwinning van het Vlaams blok in politiek Belgie teweeg gaat brengen is nog niet duidelijk. Maar het is niet denkbeeldig dat het succes van deze rechts-extremisten de partijen toch tot een hardere houding ten aanzien van migranten zal brengen. De Vlaamse liberalen van Verhofstadt hebben, tijdens de verkiezingscampagne, al een beetje - zij het niet zo onbeschaamd als het Vlaams blok - gespeculeerd op vreemdelingenhaat.

Meisje overleeft afschieten zwerfkinderen:

Nekschot na mishandeling door doodseskader in Rio

RIO DE JANEIRO - Een bloedbad in een krottenwijk in Rio de Janeiro waarbij zes zwerfkinderen zijn gedood en een meisje van zestien twee kogelschoten in haar hoofd overleefde, heeft de Braziliaanse gemoederen danig verhit.

De Brazilianen die over het algemeen tamelijk gehard zijn als het gaat om ellende en criminaliteit, werden nog eens extra met hun neus op de koelbloedige lynchpartij gedrukt toen de televisiepersoonlijkheid Maria da Graca Meneghel zondag aankondigde het zestienjarige meisje Andreia, de enige overlevende, onder haar hoede te nemen. Meneghel, die als "Xuxa" miljoenen Braziliaanse kinderen wekelijks aan de buis weet te kluisteren, verklaarde dat ze er alles aan zou doen om Andreia een in alle opzichten goed [illegible] [illegible] een droomwens van het meisje.

Het feit dat het zwerfkind, inmiddels buiten levensgevaar, niet aan de kogelschoten in haar hoofd is bezweken heeft ertoe bijgedragen dat de moordpartij niet louter als een regeltje in de criminaliteitstatistieken is bijgeschreven. Andreia wist twee van de daders te identificeren. Deze bleken lid te zijn van een van de vele doodseskaders die in opdracht handelen van winkeliers of andere bestolenen. De moordcommando's leggen zich vooral toe op het "op bestelling" ombrengen van jonge dieven.

Andreia maakte deel uit van een groep zwerfkinderen die de krottenbuurt "Nieuw Jeruzalem" als thuishaven heeft. Zoals elke avond kwamen zij daar samen in een hut om het bijeenvergaarde voedsel te verdelen. Tien dagen geleden werden zij overrompeld door gewapende mannen, die zich uitgaven voor politieagenten. Zij ketenden de kinderen aan elkaar, sleurden hen naar de rivieroever, waar ze na met glasscherven te zijn bewerkt ieder met twee schoten in de nek werden gedood.

In Rio de Janeiro zijn alleen al dit jaar 350 kindermoorden geregistreerd.

Grondwetsvoorstellen bij staatsraad

Venetiaan: laatste kans Haagse geloofwaardigheid

PARAMARIBO - Nederland moet beseffen dat het zijn geloofwaardigheid op het spel zet. De Nederlandse regering moet snel beginnen met de uitvoering van de afspraken die ruim een week geleden op Bonaire zijn gemaakt door ministers uit Den Haag en Paramaribo. Dat heeft president Ronald Venetiaan in zijn toespraak gezegd ter gelegenheid van zestien jaar onafhankelijkheid van Suriname op 25 november.

Volgens Venetiaan moet Nederland beseffen dat het niet alleen "laatste kansen" biedt aan Suriname, maar ook aan de eigen geloofwaardigheid. "De regering, het parlement en het volk van Suriname rekenen op een vlotte implementatie van hetgeen op Bonaire is overeengekomen", aldus Venetiaan. Hij vindt dat het ontwikkelings-samenwerkingsverdrag van 1975, dat eerder werd opgeschort, moet worden gereactiveerd. In de komende zes maanden wil Paramaribo "aanloopsteun ter ondersteuning van de democratie". Ook moet Den Haag betalingsbalanssteun geven voor de doorvoering van een economisch saneringsprogramma, waarmee medio 1992 begonnen moet worden, aldus de president.

NIET FAWACHTEN

Venetiaan heeft het Surinaamse volk opgeroepen geen afwachtende houding aan te nemen, maar zelf de hand aan de ploeg te slaan. "Laten wij niet wachten op nog meer schokken voordat we uit onze droom ontwaken. Laten we vooruitlopend op de hulp alles binnen onze eigen mogelijkheden doen om in onze behoeften te voorzien".

Venetiaan heeft naast maatregelen tot sanering van de economie ook stappen tot verdere versterking van democratie en rechtsstaat [illegible] kondigd. Volgens hem concentreert het publiek zich op de aanpassing van de primaire taak van het leger tot zuiver militaire. In het belang van duidelijke en gezonde verhoudingen is ook voorgesteld dat het parlement de mogelijkheid krijgt de president te ontheffen van zijn taak en dat het staatshoofd kan overgaan tot ontbinding van het parlement. Voorstellen tot wijziging van de grondwet liggen ter bestudering bij de staatsraad, het hoogste adviesorgaan. Het ligt in de bedoeling dat het parlement die voorstellen op korte termijn in behandeling neemt.

Minister Van den Broek van Buitenlandse zaken is het met de Surinaamse president Venetiaan eens dat er snel een begin gemaakt moet worden met de uitvoering van de afspraken die half november op Bonaire gemaakt zijn. Dit heeft de woordvoerder van de minister dinsdag bekendgemaakt naar aanleiding van uitspraken van Venetiaan ter gelegenheid van de 16de onafhankelijkheidsdag van Suriname. Volgens minister Van den Broek zullen de afspraken van Bonaire op korte termijn worden uitgewerkt en aan Suriname worden voorgelegd.

BONN - De Duitse minister van Binnenlandse zaken, Wolfgang Schauble, is maandag met grote meerderheid gekozen als de nieuwe voorzitter van de Christendemocratische parlementsfractie CDU/CSU. De 49-jarige Schauble, die verleden jaar bij een aanslag verlamd raakte en sindsdien in een rolstoel zit, geldt als een vertrouweling en de "kroonprins" van bondskanselier Helmut Kohl.

PLO : Syrië ook bereid tot MO-overleg

DAMASCUS - Yasir Amro, lid van het "dagelijks bestuur" van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO, verklaarde maandag in Damascus dat Syrie "onder voorwaarden" wil ingaan op de uitnodiging tot deelname aan het Midden Oosten-overleg in Washington.

"Uit de gesprekken met de Syrische leiders hebben wij begrepen dat Syrie in beginsel akkoord gaat met de keuze voor Washington, maar wel onder bepaalde condities", zo zei Amro. De PLO-[illegible] waarden Syrie stelt. Damascus heeft nog op geen enkele wijze officieel laten weten wat zij vinden van de Amerikaanse uitnodiging.

De Egyptische president Hosni Mubarak arriveerde maandag in Damascus voor een onderhoud met zijn Syrische ambtgenoot Hafez Al-Assad. Mubarak wil, volgens waarnemers, praten over Syrie's weigering de multilaterale onderhandelingen over regionale ontwapening, milieu en waterbeheersing bij te wonen. Deze onderhandelingen vormen de derde fase in de Midden-Oosten-conferentie.

Vervolg van pag. 1

de typische situatie in dat land: "De stammenoorlog tussen Vlamingen en Walen".

TIJD DRINGT

Volgens de staatssecretaris kan het kwaad van het racisme en van extreem rechts alleen worden tegengegaan door voortdurend uitleg te geven aan de bevolking over wat de gevolgen van een extreem-rechts beleid zouden zijn. Als Le Pen zegt dat hij alleen zuivere Franse producten wil en dat er ook op moet staan dan moet de politiek duidelijk maken wat zo'n uitspraak inhoudt. "Hij kan wel stellen dat hij in een Franse auto rijdt, maar zou dan ook moeten vermelden dat die auto op Arabische benzine loopt", aldus Yamgnane. Maar de tijd dringt. De regionale verkiezingen -maart 1992 - staan voor de deur. Yamgnane is zelf afkomstig uit het Afrikaanse land Togo en woont al 27 jaar in Frankrijk.

Oostenrijk wil het aantal toe te laten immigranten aan een maximum gaan binden. In de komende jaren wil het land niet meer dan twintig tot 25 duizend buitenlanders toelaten, met inbegrip van hen die politiek asiel krijgen en hen die in het kader van gezinshereniging naar Oostenrijk mogen komen. Minister van Binnenlandse zaken Franz Loschnak heeft maandag een wetsontwerp ingediend, dat de toestroom van buitenlanders precies reguleert en afhankelijk maakt van de behoeften van het land zelf. Een aanvraag voor toelating tot Oostenrijk moeten buitenlanders voortaan in hun eigen land doen. De fractie van de Groenen beschreef de wet als een "blokkadewet".

OPEN BRIEF

Immigranten-organisaties uit landen van de Europese Gemeenschap grijpen de komende EG-top in Maastricht aan om hun ongerustheid te uiten over de onverdraagzaamheid tegenover buitenlanders en minderheden. In een open brief aan de EG-staatshoofden en regeringsleiders en aan het Europees parlement kondigen zij maandag een manifest aan dat zij op 10 december zullen aanbieden. In het manifest vragen zij de garantie van vrij verkeer voor en vestiging van alle EG-inwoners, ook die van niet-EG landen. Zij willen tevens een juridisch statuut waarop niet EG-nationaliteiten kunnen terugvallen.

Hearts breidt voorsprong uit

Theo Snelders bij Aberdeen door het rode lint heen

GLASGOW - Theo Snelders is in de uitwedstrijd van Aberdeen tegen Hibernian uit het veld gestuurd.

De doelman wond zich na een uur zo op over een omstreden strafschop, dat hij zich niet kon beheersen en boosdoener Wright te lijf ging. Middenvelder Irvine nam de keeperstrui over. Hij stopte het schot van McGinlay, maar werd in blessuretijd gepasseerd door Lennon (1-0).

Door de nederlaag werd Aberdeen gepasseerd door Celtic, dat 0-3 bij Airdrieonians won. Landskampioen Rangers verloor met 1-0 bij St Mirren door de treffer van McGowne, een minuut voor de rust. Het was de tweede overwinning van St Mirren in de competitie.

Koploper Hearts profiteerde van de misstap. Het won moeizaam met 0-1 bij Dundee United. Hearts-middenvelder MacKay werd vijf minuten voor het einde uit het veld gestuurd. Door de zege nam Hearts drie punten voorsprong op Rangers. Celtic staat er zes achter, Aberdeen en Hibernian zeven.

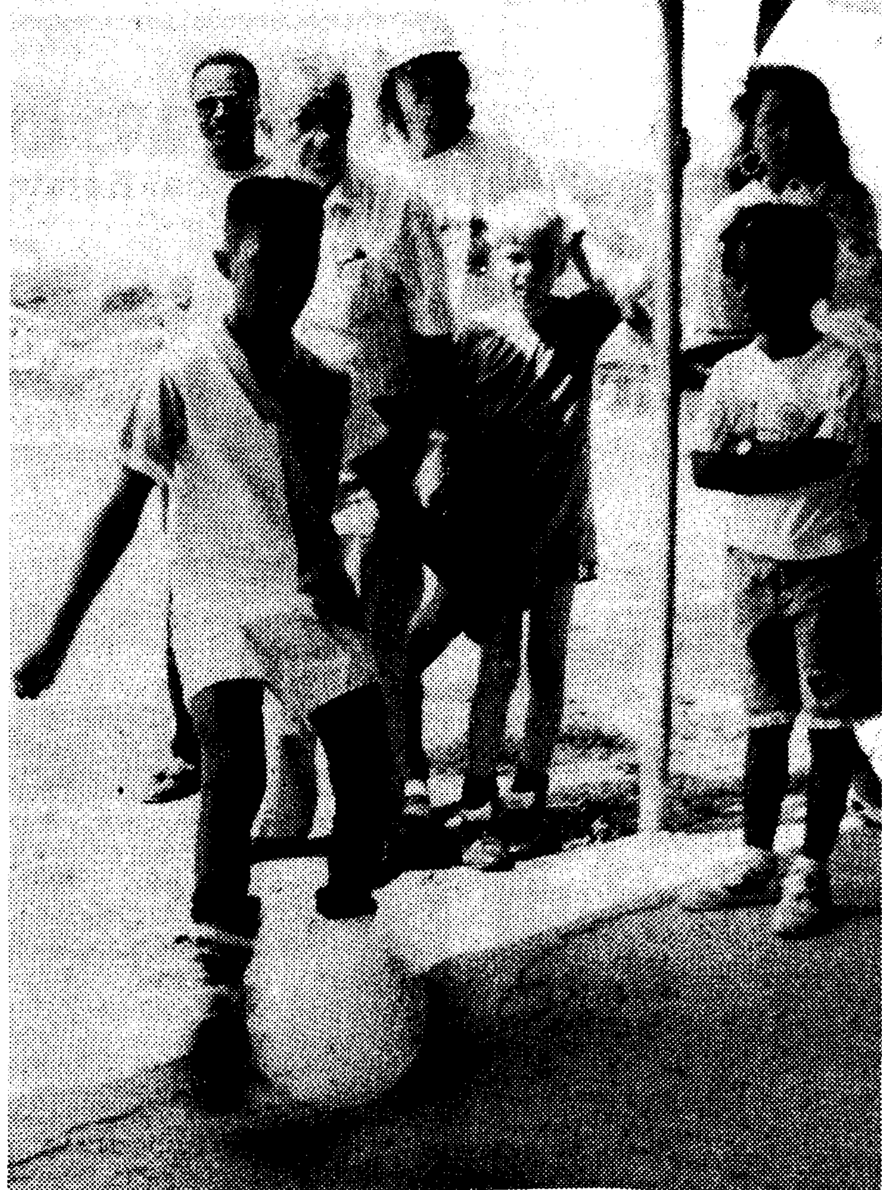
UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen en de stand in Schotland na de 20e speeldag:

Airdrieonians - Celtic 0-3, Dundee United - Hearts 0-1, Dunfermline - Motherwell 0-0, Falkirk - St Johnstone 2-3, Hibernian - Aberdeen 1-0, Rangers - St Mirren 0-1.

Stand:

1. Hearts	20-32
2. Rangers	20-29
3. Celtic	20-26
4. Aberdeen	20-25
5. Hibernian	20-25
6. Dundee United	20-23
7. Motherwell	20-19
8. St Johnstone	20-18
9. Falkirk	20-17
10. Airdrieonians	20-13
11. St Mirren	20-8
12. Dunfermline	20-5

WILLEMSTAD - Met een ferme trap schiet de sportman van het jaar 1991 de bal richting deur van de CVV Willwemstad-kantine. Direct achter schutter Farley Mamber staat Loek de Jager. Laatstgenoemde is het oudste lid van Willemstad en is elk weekeinde in het clubhuis te vinden.

De ceremonie vond plaats in het kader van de heropening van het compleet verbouwde Willemstad-clubhuis. Deze verbouwing bleek onder meer nodig door de vele inbraken in het gebouw. Hopelijk behoort dit nu tot het verleden.

'Erg weinig zelfvertrouwen in deze ploeg'

Jan Wouters begint bij Bayern München met overwinning: 1-0

MUENCHEN - Jan Wouters heeft zijn debuut bij Bayern München gevierd met de overwinning op Karlsruher SC. Het werd zaterdag voor 20.000 toeschouwers in het Olympiastadion 1-0 door een doelpunt van Effenberg in de achtste minuut. Het was de zesde overwinning van het Beierse miljoenenbedrijf.

Eintracht Frankfurt werd herfstkampioen. Voor de eerste keer in het bestaan van de club. De Frankfurters wonnen na twee maanden weer een thuiswedstrijd, 2-0 tegen Hansa Rostock. Eintracht bleef een punt voor op VFB Stuttgart, 2-0 tegen Leverkusen, en Borussia Dortmund, 2-1 tegen MSV Duisburg. Landskampioen Kaiserslautern zit op het vinkentouw met twee punten achterstand.

"Het resultaat stemt tot tevredenheid", zei Wouters. "Maar gelet op het grote aantal kansen voor KSC hebben we geluk gehad." De voor twee miljoen marken aangetrokken Utrechter speelde met rugnummer 5 kort voor de verdediging van Bayern.

Hij fungeerde als stofzuiger op het middenveld. In de eerste helft was hij dominant aanwezig. Al groeide doelman Schumacher tot de uitblinker uit met katachtige reflexen. Na de rust werd Bayern met de minuut nerveuzer. Karlsruher SC kreeg kans op kans op de gelijkmaker, maar faalde in de afwerking of stuitte op de handen en voeten van Schumacher. Wouters probeerde rust te brengen, maar werd veelal voorbijgerend.

"Voetballen kunnen deze jongens wel. Er zit echter bar weinig zelfvertrouwen in deze ploeg. De meesten zijn bang voor een tegenslag."

Door de zege kwam Bayern in de middenmoot terecht. Het sloot de eerste competitiehelft af met 19 uit 19. Het heeft zes punten achterstand op koploper Eintracht. De Hessense club won met 2-0 door doelpunten van Weber en Yeboah in de 46e en 48e minuut. Voor Hansa miste Spies een strafschop.

De streekderby tussen Borussia Dortmund - MSV Duisburg was een kraker voor het record aantal toeschouwers van 48.912.

Borussia nam in de 37e minuut de leiding door Rummenigge, maar binnen twee minuten lag de gelijkmaker van Tonnies achter doelman Klos (1-1).

Kort na de rust lagen Wolk (MSV) en Schultz (Borussia) in de clinch. Arbiter Best gaf beiden rood, de 18e en 19e uitsluiting in dit seizoen. Borussia pakte de winst in de 79e minuut door MSV-er Tarnat, die zijn eigen doelman passeerde.

VFB Stuttgart sloeg tegen Leverkusen in de laatste vijf minuten toe. Door twee doelpunten van Walter werd het 2-0. Kaiserslautern kwam op de uitverkochte Betzenberg (38.000) niet verder dan 1-1 tegen Schalke 04.

In alle wedstrijden werd aanvaller Banach van FC Köln herdacht met een minuut stilte. De spits kwam om het leven bij een auto-ongeluk.

UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen en de stand in Duitsland na de 19e speeldag:

VFB Stuttgart - Leverkusen 2-0, Borussia Dortmund - MSV Duisburg 2-1, Bayern München - Karlsruher SC 1-0, 1. FC Nürnberg - Werder Bremen 1-0, Eintracht Frankfurt - Hansa Rostock 2-0, Hamburger SV - Fortuna Düsseldorf 1-1, 1. FC Kaiserslautern - Schalke 04 1-1, VFL Bochum - Stuttgarter Kickers 2-2, Borussia Mönchengladbach - Wattenscheid 09 1-0, 1. FC Köln Dynamo Dresden uitgesteld.

Stand:

1. Eint. Frankfurt	19-25
2. VFB Stuttgart	19-24
3. Borussia Dortmund	19-24
4. Kaiserslautern	19-23
5. Nürnberg	19-21
6. Schalke 04	19-20
7. MSV Duisburg	19-20
8. Leverkusen	19-20
9. Werder Bremen	19-19
10. Bayern München	19-19
11. Hamburger SV	19-19
12. Karlsruher SC	19-19
13. FC Köln	18-18
14. Stutt. Kickers	19-16
15. Hansa Rostock	19-16
16. VFL Bochum	19-16
17. Borussia MG	19-16
18. Dynamo Dresden	18-15
19. Fort. Düsseldorf	19-15
20. Wattenscheid 09	19-13

Barcelona de sterkste: 3-1

Cruijff en Hiddink bieden publiek aanvallend voetbal

MADRID - Johan Cruijff en Guus Hiddink hebben hun aanvallende ideeën over voetbal tijdens de wedstrijd tussen hun clubs Barcelona en Valencia teruggezien op het veld. De landskampioen won het fraaie duel in Nou Camp met 3-1, dankzij de grotere individuele kwaliteiten.

Michael Laudrup was net als de laatste weken de uitblinker bij Barcelona, dat na 35 minuten op 1-0 kwam door Amor. Vlak daarvoor miste de Braziliaan Leonardo een uitstekende mogelijkheid voor Valencia, dat ook na rust aanvallend imponeerde. Vlak nadat Tomas gelijk had kunnen maken, bracht Laudrup Barcelona op 2-0.

Daarna domineerde de thuisclub voor ongeveer 75.000 toeschouwers, maar Eloy verkleinde de achterstand. Nog geen minuut later maakte Laudrup 3-1. Richard Witschge viel in de 66ste minuut in voor Beguiristain. Stoitsjkov had, als derde buitenlander, al in de rust plaatsgemaakt voor Goikoechea.

Osasuna Pamplona, woensdag tegenstander van Ajax in de derde ronde van het toernooi om de UEFA-beker, behaalde voor het eerst sinds drie nederlagen weer een punt. Op het eiland Tenerife bleef het 0-0 tegen de plaatselijke profclub. Osasuna heeft acht punten uit elf duels.

Real Madrid vergrootte de voorsprong op stadgenoot Atletico tot vier punten. Real won thuis met 2-0 van Mallorca door doelpunten in de tweede helft van de Roemeen Hagi en Alfonso. Real heeft na elf duels slechts een verliespunt. Atletico speelde bij Cadiz met 1-1 gelijk.

*****

VOETBAL / GRONINGEN - Pioneer blijft tot het einde van het seizoen 1995/1996 hoofdsponsor van FC Groningen. Het bedrijf, dat nog een contract had tot juli 1992, betaalt met ingang van het volgende seizoen jaarlijks 550.000 gulden.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

BRIDGEN
(Asiento)
19.30 uur derde wedstrijd Kersttoernooi - Rust & Burgh.

****

Komend weekeinde klassieker Anderlecht - Standard

Anderlecht brengt ongewild weer spanning in competitie

BRUSSEL - Met tien man en een negatieve instelling in de slotfase heeft Anderlecht een punt gelaten in Brugge, waar het treffen met Cercle in 1-1 eindigde. Standard Luik en Club Brugge wonnen en kwamen op een punt.

Voor komend weekeinde vermeldt het programma de klassieker Anderlecht - Standard, eindelijk ook gezien de stand weer een echte topper. Bovendien het duel tussen de trainers Aad de Mos en Arie Haan. De laatste zag Standard met 2-0 van KV Kortrijk winnen, de vijfde zege op rij. De Nederlander Frans van Rooy scoorde voor de pauze uit een strafschop, Wilmots maakte 2-0. Spits Henk Vos ontbrak vanwege een schorsing.

Bij Cercle Brugge - Anderlecht kreeg doelman De Wilde na een half uur de rode kaart van scheidsrechter Blaireau, omdat hij België's topscorer Weber net buiten het strafschopgebied neerlegde. De Mos bracht reservedoelman Peter Maes in het veld en haalde spits Oliveira naar de kant.

Weber nam sportieve revanche door vlak na de rust een vrije trap van Karacic in te koppen: zijn veertiende doelpunt van het seizoen. Twee minuten later maakte Boffin gelijk na een vrije trap met een hoofdrol voor Degryse. Cercle startte daarop een offensief. In de laatste minuten bleek Anderlecht meer dan tevreden met een punt en speelde de bal meer achteruit dan naar voren, tot ongenoegen van het thuispubliek.

KV Mechelen volgt op twee punten van Anderlecht.

De zege op Eendracht Aalst (2-0) kwam met doelpunten van Severeyns en Eykelkamp pas in de slotfase tot stand. De Zweed Ingesson had voor rust een strafschop gemist. Het doelpunt van Club Brugge bij RWDM (0-1) was van Dziubinski. Foeke Booy ontbreekt nog steeds wegens een blessure.

UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen en de stand in Belgie na de veertiende speeldag:

Waregem - FC Luik 1-2, Charleroi - Lierse 0-0, KV Mechelen - Eendracht Aalst 2-0, Cercle Brugge - Anderlecht 1-1, Standard Luik -KV Kortrijk 2-0, AA Gent -FC Antwerp 1-0, Beveren - Lokeren 2-3, RWD Molenbeek - Club Brugge 0-1, Germinal Ekeren - Racing Genk 1-1.

Stand:

1. Anderlecht	14-22
2. Club Brugge	14-21
3. Standard Luik	14-21
4. KV Mechelen	14-20
5. Lierse SK	14-16
6. AA Gent	14-16
7. FC Antwerp	14-15
8. Cercle Brugge	14-15
9. FC Luik	14-14
10. Germ. Ekeren	14-14
11. Waregem	14-13
12. Beveren	14-12
13. Lokeren	14-12
14. KV Kortrijk	14-11
15. Racing Genk	14-9
16. RWD Molenbeek	14-8
17. Eendr. Aalst	14-7
18. Charleroi	14-6

Manchester United blijft goed volgen

Leeds United met overtuiging aan leiding in Engelse League

LEEDS - Leeds United heeft op overtuigende wijze de leiding in de Engelse eerste divisie behouden. Zondag werd Aston Villa, vierde op de ranglijst, op eigen veld een zware nederlaag toegebracht: 1-4. Spits Chapman maakte twee doelpunten.

Villa werd verslagen in een dol kwartier rond de rustperiode. Wallace opende in de 40ste minuut de score. Het doelpunt kwam na een periode met schitterende reddingen van beide doelmannen. Onmiddellijk na de pauze maakte verdediger Sterland 0-2. Het was zijn vijfde goal dit seizoen.

In de 56ste minuut werd het 0-3 door Chapman. In de 68ste minuut gaf Yorke Aston Villa nog een beetje hoop. Leeds moest zwaar verdedigen maar hield goed stand. Chapman kopte in de laatste minuut 1-4.

Door deze overwinning kwam Leeds een punt voor op Manchester United, dat een wedstrijd minder speelde. United behaalde zaterdag een overwinning met 2-1 op West Ham.

Het was een goede dag voor Manchester United. Stadgenoot City verloor een punt bij hekkesluiter Luton (2-2), Crystal Palace had een offday bij Nottingham Forest (5-1) en landskampioen Arsenal bleef in de achtste opeenvolgende wedstrijd zonder overwinning, 1-1 bij Sheffield Wednesday.

Voor United opende Ryan Giggs de score na een kwartier. Het 17-jarige talent volleerde raak uit een voorzet van McClair. De twee keer zo oude Bobby Robson verdubbelde drie minuten voor de rust de voorsprong, 2-0. Na de hervatting deed West Ham iets terug, 2-1 door McAvennie in de 76ste minuut. Het duel trok 47.185 toeschouwers, een record in dit seizoen.

Crystal Palace leed de grootste nederlaag in dit seizoen, 5-1 bij Nottingham Forest. De thuisdoelpunten kwamen op naam van Sheringham (2), Pearce, Gemmill en Woan. Thomas maakte de ene voor Palace.

Arsenal had in Sheffield alle kans op de overwinning. International Dixon miste een strafschop. Collega-international Woods stopte de bal. Wednesday had op dat moment de leiding door Hirst. Na de pauze maakte Bould gelijk (1-1).

Wimbledon - Liverpool (0-0) was armzalig van niveau. Bij Liverpool viel Ronnie Rosenthal uit met een gebroken jukbeen. Manchester City slaagde er bij Luton in twee keer een achterstand uit te wissen (2-2).

UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen en de stand in Engeland na de zeventiende speeldag:

Everton - Notts County 1-0, Luton - Manchester City 2-2, Manchester United - West Ham 2-1, Norwich - Coventry 3-2, Nottingham Forest - Crystal Palace 5-1, Queens Park Rangers - Oldham 1-3, Sheffield Wednesday - Arsenal 1-1, Southampton - Chelsea 1-0, Tottenham - Sheffield United 0-1, Wimbledon - Liverpool 0-0, Aston Villa - Leeds 1-4.

Stand:

1. Leeds	17-36
2. Manchester U.	16-35
3. Manchester C.	17-30
4. Crystal Palace	16-27
5. Aston Villa	17-27
6. Arsenal	16-26
7. Sheff. Wednesday	17-26
8. Norwich	17-26
9. Everton	17-25
10. Nottingham F.	16-23
11. Liverpool	15-22
12. Chelsea	17-22
13. Tottenham	14-20
14. Coventry	17-20
15. Oldham	17-20
16. Wimbledon	17-19
17. West Ham	17-19
18. Notts County	17-18
19. Southampton	17-16
20. Sheff. United	17-15
21. QP Rangers	17-15
22. Luton	17-11

Warm onthaal voor Olympische vlam

PARIJS - De Olympische vlam voor de Winterspelen in Albertville krijgt op 14 december een warm onthaal in Parijs.

Burgemeester Jacques Chirac kondigde aan dat het vuur, dat uit Griekenland wordt overgevlogen met een Concorde, over de Champs Elysee zal worden gedragen. De omlijsting bestaat uit vuurwerk en tienduizend verklede jongeren. Het feest kost ongeveer zes miljoen gulden.

"De Champs Elysee is het mooiste theater van de wereld", zei Jean-Claude Killy, die als skiër tijdens de Spelen van 1968 drie gouden medailles won en vice-voorzitter van het organisatiecomité is. Vijfduizend jongeren zullen de vlam in een estafette-loop naar Albertville brengen.

Scholten scoort eerste competitietreffer: 1-0

Feyenoord met numerieke meerderheid langs Fortuna

SITTARD - Feyenoord was weer voor even koploper. De met minimale inspanning bereikte overwinning van 1-0 op Fortuna Sittard was voldoende om voor een dag (zaterdag) aanvoerder van de ranglijst te worden.

De Rotterdammers hadden zeventig minuten een numerieke meerderheid omdat Szalma in de 17e minuut na een overtreding tegen Van Gobbel uit het veld werd gestuurd. Desondanks slaagde het team van Jansen er niet in meer dan één keer te scoren. Dat gebeurde in de veertigste minuut door Scholten, die een voorzet van Taument verzilverde.

Feyenoord had voor het laatst drie jaar geleden gewonnen van de Limburgers. Sindsdien verloren de onder Jansen opgebloeide Rotterdammers drie keer en kwamen tweemaal niet verder dan een puntendeling. Trainer Jansen waarschuwde vooraf dat de Fortunezen niet onderschat dienden te worden, ondanks het feit dat de Sittardse ploeg tot aan het duel slechts één competitieduel - tegen Volendam uit - in winst had omgezet.

Die feiten beïnvloedden de confrontatie in negatieve zin. Fortuna hield constant vier man achter de bal, speelde met slechts één spits, afwisselend Boogers en Sneekes. En trachtte met lange, hoge ballen in aanvallend opzicht ook iets te betekenen.

Die pogingen waren bij voorbaat tot mislukken gedoemd. De Wolf leek een ja-knikker, zo vaak kon hij een verre bal op zijn gemak wegkoppen. Enig amusement bood Feyenoord ook niet. De Rotterdammers zwoeren opnieuw bij het de laatste weken zo succesvolle stramien: vanuit een gesloten defensie op succes jagen.

Dat strijdplan leverde Feyenoord in de 17e minuut bijna het gewenste resultaat op. Taument stuurde met een geraffineerd steekpassje Van Gobbel de vrije ruimte in. Szalma restte niets anders dan de verdediger neer te halen. Scheidsrechter Blankenstein bleef niets anders over dan de rode kaart te trekken voor de Hongaar.

De numerieke meerderheid was voor de Rotterdammers geen aanleiding meer pressie uit te oefenen. Weer bleek dat de ploeg moeite heeft het spel te maken. Evenals tegen Ajax werer de stug verdedigende Feyenoorders afhankelijk van individuele acties. En opnieuw kwamen die op naam van Taument. Vijf minuten voor rust met succes. Hij kapte Maessen uit en deponeerde het leer voor de voeten van Scholten. De middenvelder kon in alle rust de juiste hoek uitzoeken, 0-1.

Na de hervatting stapte Fortuna af van zijn voorzichtige opstelling. Het bekommerde zich iets meer om de aanval en hield minder mensen achterin dan in de eerste helft. Deze aanpak hield wel risico's in, want de kwikzilverige Taument en snelle Van Gobbel kregen meer ruimte, maar gebruikten die niet op de juiste manier.

Feyenoord wist het overtal aan spelers niet uit te buiten, had wel een overwicht maar slaagde zelden Hesp ernstig in gevaar te brengen. Dat ontstond wel voor De Goey. Een kwartier voor tijd moest hij naar de linkerhoek toen een schot van Driessen van richting werd veranderd. Twee minuten later verraste de tot dan onzichtbare Boogers de doelman bijna met een lob. Dat waren de enige wapenfeiten van de tegenstribbelende Limburgers.

FC Porto met minste verliespunten

Benfica neemt leiding in Portugese competitie over

LISSABON - Benfica heeft de eerste plaats in de Portugese voetbalcompetitie weer ingenomen. De titelverdediger achterhaalde Guimaraes door met 2-0 te winnen van Braga.

De concurrent ging met dezelfde cijfers ten onder tegen Estoril en bezet nu de tweede plek met evenveel (achttien) punten als Benfica maar een minder doelsaldo.

De uitslagen en de stand in Portugal na de twaalfde speeldag:

Braga - Benfica 0-2, Sporting - Farense 2-1, Estoril -Guimaraes 2-0, Torriense -Gil Vicente 0-2, Maritimo -Boavista 0-0, Pacos Ferreira - Salgueiros 2-1, Chaves - Penafiel 1-0, FC Porto - Uniao Funchal 3-0, Famalicao - Beira Mar 1-1. Stand:

1. Benfica	12-18
2. Guimaraes	12-18
3. FC Porto	11-17
4. Boavista	12-16
5. Sporting	12-15
6. Chaves	12-12
7. Estoril	12-12
8. Beira Mar	12-11
9. Maritimo	12-11
10. Braga	12-11
11. Farense	11-10
12. Gil Vicente	12-10
13. Salgueiros	12-10
14. Famalicao	12-10
15. Pacos Ferreira	12-9
16. Penafiel	12-9
17. Torriense	12-8
18. Uniao Funchal	12-7

Monaco en Caen laten punten liggen

Olympique Marseille vergroot voorsprong op concurrentie

PARIJS - Olympique Marseille heeft de voorsprong op de naaste concurrenten vergroot tot vier punten. De titelverdediger won zondag de uitwedstrijd tegen Cannes met 2-1. Zaterdag lieten Monaco (0-2 tegen Le Havre) en Caen (1-1 tegen Sochaux) kostbare punten liggen. Paris Saint Germain, dat met 1-0 van Lens won, voegde zich bij de achtervolgers.

Marseille stond al binnen zestien minuten in Cannes met 2-0 voor. Waddle en topscorer Papin waren de doelpuntenmakers. Kort voor rust scoorde Omam Biyik tegen, maar verder dan 1-2 kwam de ploeg van de Nederlandse verdediger Addick Koot niet.

Monaco, zonder de met een dijbeenblessure tobbende topscorer Weah, verloor op eigen veld met 0-2 van debutant Le Havre. Sonor schoot in negen minuten na de rust in eigen doel, kort voor tijd zorgde Kana Biyik voor de definitieve surprise.

Caen kwam in de thuiswedstrijd tegen Sochaux door een treffer van Thomas al na negen minuten op achterstand. Het duurde tot de 85ste minuut alvorens Paille de ploeg van Edwin Gorter aan een gelijkspel hielp. Paris Saint Germain, dat met Monaco en Caen nu vier punten achter ligt op Marseille, dankte de 1-0 zege op Lens aan een treffer van Perez in de tweede helft.

UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen en de stand in Frankrijk na de negentiende speeldag:

Monaco - Le Havre 0-2, Montpellier - Nancy 2-0, Caen - Sochaux 1-1, Toulon -Toulouse 1-0, Metz - Nimes 4-0, Rennes - St Etienne 0-0, Paris SG - Lens 1-0, Lille -Auxerre 1-0, Lyon - Nantes 0-1, Cannes - Marseille 1-2.

Stand:

1.	Marseille	19-28
2.	Monaco	19-24
3.	Caen	19-24
4.	Paris SG	19-24
5.	Le Havre	19-23
6.	Metz	19-22
7.	Nantes	19-21
8.	St Etienne	19-19
9.	Auxerre	19-19
10.	Montpellier	19-19
11.	Lille	19-19
12.	Toulouse	19-19
13.	Toulon	19-18
14.	Lens	19-17
15.	Rennes	19-16
16.	Nimes	19-16

RECTIFICATIE

De aankondiging van de door de ondergetekende deurwaarder op de 28ste november 1991 des voormidags om 10.00 uur te houden

EXECUTORIALE VERKOOP

aan de Kaya Barka # 24 wordt hierbij gerectificeerd in dier voege, dat instede van Kaya Barka # 24 worde gelezen **Winston Churchillweg No. 114.**

Curaçao, 25 november 1991

De deurwaaarder
R.C. ERSILIA

Oranje-internationals scoren in Milaan

Van Basten en Gullit houden AC Milan aan top Serie A

ROME - AC Milan drijft als vanouds op de klasse van de Nederlanders. De koploper in de Serie A won thuis met 3-1 van Cremonese. Van Basten en Gullit scoorden. De voorsprong op Juventus, dat Ascoli versloeg, is twee punten.

AC Milan, dit seizoen vrij van vermoeiende Europa Cup-verplichtingen, wil per se de eerste titel sinds 1988 grijpen. Het supertrio uit Nederland speelt in dat streven een hoofdrol. Vorige week scoorde Gullit twee keer tegen Sampdoria, afgelopen woensdag maakte Van Basten kort voor tijd tegen Genua gelijk uit een strafschop.

Voor 65.000 toeschouwers opende Van Basten na 23 minuten de score met een kopbal, na een vrije trap van Donadoni. Het was de zevende competitie-treffer van de international, waarmee hij de leiding deelt met Baiano van Foggia. Gullit gebruikte twaalf minuten later bij 2-0 eveneens zijn hoofd.

Na rust kwam Cremonese terug door Giandebiaggi, maar Bonomi ontving even later de rode kaart na een harde overtreding op Rijkaard. Eerder had hij Van Basten gevloerd, met geel als straf. Fuser, die de licht aan de enkel geblesseerde Gullit kwam vervangen, zorgde in de 77ste [illegible] De voorsprong van Milan na elf speeldagen is aanzienlijk. Juventus volgt op twee punten, Napoli op vier, Lazio en Internazionale op vijf.

Juventus won dankzij doelpunten van de Duitser Kohler en Casiraghi. Bij Ascoli werd Galia uit het veld gestuurd na zijn tweede gele kaart. Hij was een van de vijf spelers die de rode kaart zag. Drie spelers werden uit het veld gestuurd bij Foggia - Atalanta: 2-3.

Napoli staat alleen derde. In het zuidelijke treffen tegen Bari maakte Gianfranco Zola, die het shirt met nummer tien van Maradona heeft geërfd, het doelpunt.

Met kampioen Sampdoria gaat het slecht. Door de nederlaag met 2-0 bij AS Roma bleef Sampdoria steken op acht punten uit elf wedstrijden. Woensdag volgt de Europese wedstrijd tegen Rode Ster Belgrado.

UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen en de stand in Italië na de elfde speeldag:

Ascoli - Juventus 0-2, Fiorentina - Lazio 1-1, Foggia - Atalanta 2-3, Genua - Cagliari 2-2, AC Milan - Cremonese 3-1, Napoli - Bari 1-0, Parma -Internazionale 1-1, AS Roma - Sampdoria 2-0, Torino - Verona 0-0.

Stand:

1.	AC Milan	11-19
2.	Juventus	11-17
3.	Napoli	11-15
4.	Lazio	[illegible]
5.	Internazionale	11-14
6.	Foggia	11-13
7.	Atalanta	11-13
8.	AS Roma	11-13
9.	Torino	11-12
10.	Parma	11-12
11.	Genua	11-11
12.	Fiorentina	11-10
13.	Sampdoria	11-8
14.	Verona	11-8
15.	Cagliari	11-7
16.	Cremonese	11-5
17.	Ascoli	11-4
18.	Bari	11-3

Uitzendingen in HDTV, de televisiestandaard van de toekomst, zijn maandag op grote schaal begonnen in Japan. De Nationale zender NHK zal gemiddeld acht uur per dag gaan uitzenden. HDTV kent een breder en scherper beeld dan de bekende tv-uitzendingen en levert geluid van Compact-Disckwaliteit. Sectoranalisten verwachten dat dit jaar 30.000 HDTV-toestellen worden verkocht. De toestellen kosten nu nog vier miljoen yen (F 56.000) per stuk. De peperdure apparatuur zal vooral gaan naar het bedrijfsleven en hotels voor demonstratiedoeleinden.

Expo Sam Parabirsingh

WILLEMSTAD —Gouverneur Jaime Saleh opent op 30 november om half 9 's avonds een expositie van werken van Sam Parabirsingh. Het betreft etsen en schilderijen onder de noemer 'La Danse Mythologique'. De tentoonstelling wordt gehouden in Galerie 86 in de Bloksteeg, Punda en duurt tot en met 31 december 1991. In de uitnodiging is een citaat opgenomen van kunstrecensent Wim van der Beek. Hij zegt onder andere: "De motieven die opduiken in de nieuwe serie schilderijen en etsen..... zijn grotendeels opgediept uit eigen fantasie. In Italië verschafte (hij) zich ook de vrijheid zijn prenten en schilderijen meer open te gooien. Hij werkt losser en vrijer dan ooit te voren. Met vreugde en overtuigingskracht schept hij een eigen krachtige dynamiek en een autenthieke mythologie die elkaar in mythologische dans ontmoeten..."

Dienstmeisje wil recht halen via kortgeding

WILLEMSTAD — Een 22-jarig Ecuadoraans dienstmeisje gaat morgen via een gerechtelijke procedure haar voormalige werkgever aanvechten vanwege de manier waarop zij behandeld is. Voor 267 guldens per maand moest zij veertien uren per dag, zeven dagen per week zonder ooit een halve dag vrij te krijgen, sloven voor het gezin, waarvoor ze werkte.

Op haar verzoek om van werkgever te veranderen, kreeg zij van de gezaghebber en de Vreemdelingendienst neen te horen, omdat te veel mensen al van deze zaak zouden afweten.

Advocaat mr. Marius Römer zal de inwonende dienstbode gaan verdedigen in deze spraakmakende zaak die heel wat kan betekenen voor de positie van inwonende dienstmeisjes. De klacht luidt dat de gezaghebber en de Vreemdelingendienst subjectief omspringen met het verstrekken van werkvergunningen en het toewijzen van een verzoek om te veranderen van werkgever.

Tevens wordt de laatste werkgever van de Ecuadoraanse aangesproken voor een bedrag van bijna twintigduizend gulden in achterstallige betaling voor de vele uren aan overwerk, die het meisje heeft verricht.

BOGOTA - President Cesar Gaviria van Colombia heeft Venezuela laten weten dat hij afziet op dit ogenblik van zijn bezoek aan Venezuela. Hij zou de top-conferentie van de Groep van Vijftien bijwonen. Volgens Buitenlandse zaken moest hij dit besluit nemen wegens zijn talrijke verplichtingen in eigen land.

Firgos 30 jaar op Curaçao

■ *WILLEMSTAD — De firma Firgos Antilles Business Corporation, beter bekend onder de naam Firgos Paper, herdacht op dinsdag het feit dat zij reeds dertig jaar gevestigd is op Curaçao. Firgos is een leverancier van alle soorten papier en plastic en is uitgegroeid tot een bedrijf met 35 werknemers en een filiaal op Bonaire.*

Reeds enige tijd geleden heeft Firgos feest gevierd met alle personeelsleden, waarbij alle medewerkers een cadeau ontvingen. Tijdens een gezellig samenzijn overhandigde de directeur van Firgos, Klaas Krijger, donaties aan de Nierstichting Curaçao, Totolica, project Boca Nobo (Penstraat), stichting San Vicente en Wilhelminafonds.

Op de foto: Klaas Krijger samen met de vertegenwoordigers van deze stichtingen.

Prijzen stijgen in een jaar met 4,2%

WILLEMSTAD — De prijzen op Curaçao zijn tussen september '90 en september '91 met 4,2 procent gestegen. De kwartaalcijfers tonen aan dat het indexcijfer in het derde kwartaal van 1991 gemiddeld met 0,4 procent is gestegen vergeleken met het tweede kwartaal van 1991. Op jaarbasis komt dit overeen met een stijging van 1,7 procent. Ten opzichte van het derde kwartaal van 1990 stegen de prijzen in het derde kwartaal van '91 gemiddeld met 4,5 procent, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Hieruit mag men concluderen dat de prijzen in de recente periode in het algemeen minder snel zijn gestegen. De matiging in het inflatietempo, die sinds april van dit jaar is ingetreden, zet zich blijkbaar nog voort. Dit geldt voor bijna alle sectoren. Alleen in de sector 'kleding en schoeisel' lijken de prijzen in de recente periode iets sneller te zijn gestegen. Overigens is het effect van deze matiging in het inflatietempo op de langere termijn-trend tot nu toe beperkt.

Mutaties in het Consumenten Prijsindexcijfer voor Curaçao reeks totale bevolking per sector: voeding: +0,1% (september 1991 ten opzichte van augustus 1991), +3,8% (derde kwartaal 1991 ten opzichte van tweede kwartaal 1991, jaarbasis) en +6,7% (derde kwartaal ten opzichte van derde kwartaal 1990); dranken en rookwaren: +2,3%, +8,3% en 11,0%; kleding en schoeisel: +0,3%, +1,2% en +1,1%; wonen: -, +1,6% en +7,8%; woninginrichting en huisraad: -, +1,5% en +2,7%; gezondheidszorg: -, +1,6% en +2,2%; vervoer en communicatie: -, - en +2,6%; recreatie en ontwikkeling: -, +0,8% en +1,7%; overig: +0,3%, +1,3% en +2,6%; totaal: +0,1%, +1,7% en +4,5%.

MCB betrekt nieuw pand Keukenstraat

WILLEMSTAD — De restauratiewerkzaamheden aan het Monumentenzorg-project Keukenstraat/hoek Kuiperstraat (Punda) zijn zover gevorderd dat de toekomstige huurder, de bankinstelling Maduro & Curiels Bank (MCB) nv, binnenkort het pand in gebruik kan gaan nemen.

In het pand komt op de begane grond het Postmuseum, terwijl op de eerste en tweede etage drie woonappartementen zijn gerealiseerd.

Om deze afronding van de werkzaamheden niet ongemerkt voorbij te laten gaan, zal het bestuur van Monumentenzorg tijdens een bijeenkomst op vrijdag 6 december in het pand symbolisch de sleutel overhandigen aan de directie van MCB. Een en ander zal gepaard gaan met een ceremonie waarbij gasten tegelijk een kijkje kunnen nemen in het gerestaureerde pand onder het genot van een drankje en een hapje.

Aannemer is het bouwbedrijf Lendering, die op 1 augustus 1990 met de werkzaamheden is begonnen; het gehele project zal na afronding 1,3 miljoen gulden hebben gekost. De financiering geschiedt uit de Nederlandse Meerjarenplanfondsen voor niet gouvernementele projecten via de vertegenwoordiger van Nederland voor ontwikkelingssamenwerking.

Bezem gaat door Winair

WILLEMSTAD — De Antilliaanse regering gaat de bovenwindse luchtvaartmaatschappij Winair saneren. Dat gebeurt onder meer door de raad van commissarissen te vervangen. Ook komt er een andere directeur in plaats van Irwin Römer. Een stuurgroep gaat de hele zaak onder de loupe nemen en de overheid adviseren, terwijl de dagelijkse leiding in handen komt van S. de Weever, zo meldt de RVD in een persbericht.

De Amigoe berichtte reeds meerdere malen over de precaire financiële situatie van Winair, die op de bovenwinden inter-eilandelijke vluchten uitvoert. Rond de lease van een groter toestel is er veel te doen geweest en niet lang geleden werd dit toestel op last van de gezaghebber aan de grond gehouden.

De Antilliaanse regering, die Winair-aandeelhouder is, heeft nu besloten een stuurgroep te belasten met het opstellen van maatregelen "die genomen dienen te worden teneinde het voortbestaan van deze luchtvaartmaatschappij veilig te stellen." De overheid geeft toe dat de Winair "al enige tijd in grote financiële moeilijkheden verkeert welke een gevolg is van diverse ontwikkelingen die zich de afgelopen tijd hebben voorgedaan." Er wordt nu ingegrepen, staat verder, omdat het voortbestaan van de luchtvaartmaatschappij wordt bedreigd en daardoor de geleverde diensten in gevaar worden gebracht. De raad van commissarissen werd verzocht zijn functie ter beschikking te stellen, terwijl de ontslagaanvrage van de huidige directeur per 1 januari '92 ingewilligd is.

De stuurgroep bestaat uit Ivan de Windt (coördinator) Philip Martis, Sixto de Windt en Siegfried Fransisco. Deze groep zal tevens als interimdirectie fungeren. Men zal op korte termijn een saneringsplan aanbieden, dat twee-ledig zal zijn: er moet een korte termijn plan komen waarin wordt aangegeven hoe de problemen snel aangepakt kunnen worden en een herstruktureringsplan voor middellange termijn. De stuurgroep heeft gisteren de BC's van de bovenwinden ingelicht over deze stappen.

***

ROWAN Companies in Houston (Texas) heeft de aankoop van een belang van 49 procent in KLM Helikopters voor 26 miljoen dollar (Nf 49 miljoen) afgewikkeld. De naam van de onderneming is gewijzigd in KLM/Era Helicopters. De in 1923 opgerichte en op Wall Street genoteerde Rowan verricht boorwerkzaamheden voor olie-en gaswinning.

De VS-luchtvaartmaatschappij MIDWAY AIRLINES heeft de federale rechter verzocht branchegenoot NORTHWEST Airlines te dwingen alsnog de resterende activa over te nemen. Een besluit van Northwest, voor 20 procent eigendom van de KLM, om dit niet te doen, leidde onlangs tot de ondergang van Midway, welk bedrijf zijn vluchten staakte. Directe aanleiding hiertoe vormde het besluit van Northwest om terug te komen op een principe-overeenkomst. Northwest was al in het bezit van bepaalde belangen van Midway en wilde de resterende activa kopen voor 174,4 miljoen dollar. Volgens Northwest had Midway onjuiste vervoersgegevens verstrekt.

"Drugs" in Enkuentro

WILLEMSTAD — Drugs en drugsbestrijding is vanavond het thema in het live interviewprogramma Enkuentro op TeleCuraçao. Gasten zijn inspecteur Pedro Atacho in zijn hoedanigheid van FAME-bestuurslid, de Antilliaanse therapeut Sonny Jacobus en een vertegenwoordiger van de Union Kontra Droga, een organisatie van mensen waarvan de familieleden drugsverslaafden zijn. Het programma, onder leiding van hoofd nieuwsdienst Paul De Windt, begint om 9 uur en vanaf half 10 kunnen kijkers opbellen (611288) voor het stellen van vragen. Het programma duurt een uur.

Curaçao achter glas

IN DE AKADEMIA di Arte aan de Roodeweg is een tentoonstelling ingericht van het werk van Marco Martis. Het zijn bijna allemaal schilderijen van Curaçaose huizen, landschappen en mensen. Een enkele vaas bloemen staat eenzaam tussen de landhuizen, de haven, de brug en ondergaande zonnen in.

Marco Martis is van oorsprong meubelmaker. Na een bedrijfsongeval enkele jaren geleden leek het erop dat hij zijn vak niet meer zou kunnen uitoefenen en hij is naar Nederland gegaan om te zien of daar meer mogelijkheden voor hem waren. In Nederland is hij begonnen met schilderen. Iemand stuurde hem een foto of ansichtkaart van Curacao en die schilderde hij na. Daarna vroeg hij zijn familie steeds om meer foto's. Curaçao zat hem veel dieper in het hart dan hij verwacht had.

Marco Martis heeft nu een expositie in de Akademia di Arte van schilderijen, olieverf op doek, nageschilderd van foto's. Het is zoals hij zelf zegt, een begin. Van hieruit wil hij zichzelf verder gaan ontwikkelen in de schilderkunst.

Dat het een begin is, is duidelijk. Aan de technische kanten van het tekenen mankeert nog veel. Ook het spel van schaduw en kleur en vooral het mengsel van kleuren dat te zien is in een kleur kan hij nog niet weergeven. Hij houdt zich voorzichtig aan de kleurnuances van zijn verftubes. Ook aan de composities ontbreekt nog de durf. Hij schetst een concentrisch beeld, overal. Maar dat komt natuurlijk ook, omdat voor deze serie iemand anders de foto's heeft gemaakt. Het doek is vaak nog duidelijk zichtbaar door de dunne laag olieverf. Alle schilderijen zijn netjes ingelijst en achter glas geplaatst. Waarom dat laatste moet, is me niet duidelijk. Olieverf heeft meestal geen glas nodig.

Marco Martis is een nieuwkomer in de kring van kunstschilders. Hij is erg enthousiast en het zal interessant zijn, zijn verdere ontwikkelingen te volgen. De expositie van zijn schilderijen in de Akademia di Arte (in het St. Thomas College) is geopend 's morgens van 9.00 tot 12.00 uur en 's avonds van 19.00 tot 10.00 uur en blijft geopend tot en met 5 december 1991.

NEL CASIMIRI

Stroomonderbreking

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder U te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken op:

- **Donderdag 28 november 1991 van 9 uur t/m 13.00 uur;**
- **Gedeelte Emancipatie Boulevard van perceel oneven nr. 21 t/m 35, even nr. 35 t/m 44, gedeelte Prof. Kernkampweg perceel no. oneven 1 en 19, even nr. 2, 4 en 10 t/m 16, gedeelte Regenteselaan ter hoogte van Loge de Vergenoeging, schietbaan.**

KODELA

Zoekertjes

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

WEGENS VERTREK: Singer naaimachine f.375,-; Sharp tv 19' + remote f.600,-; compleet aquarium 1 mx50 cm (+ vissen, planten etc.) f.350,-; computertafel, grijs, f.100,-; personal airco 110V f.575,-; Gibson semi-autom. washer f.300,-. Alles z.g.a.n. Rooi Santoe 158. Tel.: 72116 na 6.30 uur (woensdag de gehele dag).

NED. HONDA Civic '84, f.7.500,-. Tel.: 53990 na 17.00 uur.

WEGENS OVERCOMPLEET: houten bureau f.175,-; eethoek f.175,-. Tel.: 687461.

MAZDA 323, bj. '82, prijs NAf.4.000,-. Tel.: 672584 en na 18.00 uur: 676669.

JONGE BEO'S, speciaal om te leren praten. Navajosweg 19. Tel.; 74476.

PORCHE SALE wegens vertrek inboedel: Europees massief eiken meubelen, o.a. kaaskast; toogkast; salontafel; 2x 2-zitsbank; 6-persoons eethoek; hang-/legkasten en nog veel meer. Zaterdag 30 november van 10.00 tot 18.00 uur: Kaya Pieda Presioso 22 (zijweg Cabo Verdeweg). Tel.: 690288.

GRASMAAIER MET benzinemotor. Tel.: 693098.

SINTERKLAAS? BARBIES, duplo boeken, poppen, zwembadje etc., maar ook tuintafel, bbq, schommelstoel, bijzettafels. Porchsale zaterdag 30 november van 12-6 uur: Kaminda Elektrishen 14 (tussen Art Beats en Sulisa). Tel.: 618613.

WEGENS VERTREK: Volvo 343 1981, vr-pr. f.4.500,-; VW Kever-motor 500; wasmachine f.1.000,-; koelkast f.1.000,-; eettafel + 4 stoelen f.500,-; ... ische grillbakoven f.100,-; surfplank Ten Cate Spacer f.500,-. Tel.: 684887.

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

A-KENNEL VOOR klein hondje. Tel.: 672889.

DIVERSEN CURAÇAO

DRINGEND GEZOCHT: oppashuis voor bezoek uit de VS periode 14-12-'91 tot 8-1-'92. Tel 370000 tst. 152.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

SUZUKI SWIFT GTI 1991, 13.000 km, 5 speed, airco, z.g.a.n. Tel.: 31996 (19.00 tot 21.00 uur).

HOLLANDSE MEUBELEN: 1 tafel + 5 stoelen f.400,-. Tel.: 21630.

±800 BETON DAKPANNEN, rood, goedkoop, spoed. Tel.: 27105.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

WOONHUIS, 3 slaapkamers, 2 badk. Pariba di brug. Tel.: 48233.

TE HUUR
voor vakantiegangers voll. gemeubl. appartement te Sta. Rosa incl. water, gas & electra fl 35,- p/d voor 2 personen.
Evt. 3de persoon tegen fl. 10,- p/d extra.
Tel. 378596

NIEUWE COMPUTER CURSUS VOOR KANTOORWERK
WORDSTAR
Aanvang: 7 januari 7 uur
WORDPERFECT
Aanvang: 8 januari 7 uur
LEM De Castro Bldng Duur 4 mnd.
Inschr. fl. 20,- Materiaal fl. 80,- elk Lesgeld fl. 80,- p.mnd. Tel.: 612640

La Coline Voor een betere schoen.
Arikokweg 7A, tel.: 626052, Curaçao, Ned. Antillen

SAROMA
JUBILEUM-KORTINGEN
10 - 50% korting
op bijna alle artikelen
Cozy Point
Corrieweg z/n
Tel.: 369140

TE KOOP AANGEBODEN
DIREKTIE-WAGEN
Toyota Crown '84
i.z.g.s. NAfls. 14.800,-
Tel. 373244 ext. 57

GEZOCHT
huishoudelijke hulp
3 x per week
Sta. Rosa buurt
Tel. 75650
(na 18.00 uur)

TE HUUR
EEN APPARTEMENT
In een zeer rustige buurt
Tel: 685141

HYACINTHUS • HYACINTHUS • HYACINTHUS • HYACINTHUS

Sentro Di Mata Seru Gaitu
tel: 671793/674342.
GEURENDE HYACINTHUS IN VERSCHILLENDE KLEUREN

Les Boutiques
cacharel
Zojuist ontvangen en uitgepakt: **nieuwe collectie.**
Nieuw zijn de modellen, de kleuren, de prints: als vanouds: de kwaliteit, de prachtige stoffen, de liberty's
Kom snel een kijkje nemen. U weet wel:
Cacharel....dat stukje Frankrijk in de Waterfortbogen.
Geopend: ma t/m za 10-6 uur, dus ook tussen de middag! A.s. donderdag koopavond tot 9 uur geopend

---

Penha Ladies Boutique
Speciaal voor Sinterklaas! Bij aankoop van Fls. 50, in Penha Ladies Boutique ontvangt u een leuk kadootje
PENHA
Ladies Boutique Heerenstraat

TE KOOP
Wegens overkompleet
Bankstel, eettafel + 6 stoelen, klerenkast, G.E. wasmachine, G.E. ijskast, 2 juniorbedden + matras, matrassen, 1 Sansui stereo (radio, cassette deck, platenspeler + 2 boxen).
Speelgoed, o.a. Nintendo games; stripverhalen.
Alles voor een koopje.
Tel. 689737 (na 13 uur)

Sint en Pieten
zijn bereikbaar op
tel.: 76688
tijdens kantooruren
Tel.: 370730
na
6.00 uur

Wij zoeken voor de gehele maand december een
REPRESENTATIEVE DAME
voor onze exclusieve woninginrichtingszaak.
SEMPERFLORENS
exclusive interiors
George Maduroweg 21, Tel.: 374295

OPGELET!
De bekende kalenders "Lichtstralen" '92 zijn nu te bestellen!
Dagkalenders met goed Nieuws uit Gods Woord.
(Vraag bij Uw boekhandel)
Inlichtingen:
St. Adullam, PB 3504
tel: 690299
"Goed Nieuwslijn" 690999

SINTERKLAAS EN ZWARTE PIET NODIG?
bellen:
53000
ook
kleding !!!

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID
CURAÇAO CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

De Kamer van Koophandel en Nijverheid Curaçao nodigt alle accountants, bankiers, verzekeraars en andere ondernemers uit voor de lezing:

CONTROLE EN FRAUDE
o.a. in het licht van Internationale Ontwikkelingen

De lezing wordt verzorgd door de heer J.W. Muis, voorzitter van het Nederlands Instituut Voor Register Accountants (NIVRA), en vindt plaats op donderdag 28 november ... in ... Koophandel en Nijverheid aan de Kaya Junior Salas 1 te Pietermaai.

Gezien het beperkt aantal zitplaatsen verzoeken wij U vriendelijk Uw aanwezigheid tijdig door te geven aan mw. Edna Cardoze, tel.: 611451.

Prof Pest & Termite Control N.V.
ingaande maandag 2 december 1991 zijn wij
VERHUISD
naar de
Suffisantweg nr. 20
ons nieuw telefoonnummer : 688248
telefax : 687717
Voor al Uw ongedierte- & termieten bestrijding kunt U nog steeds bij ons terecht.

CLIMA CARE
AUTO AIRCONDITIONING
Heraut 1A - Tel. 672059 Sta. Rosa

Diony's Cleaning n.v.
tedigte van boorpitten, zinkputten, zwembaden, enz.
Tel.: 680194 - 602536

COLCAFE
heerlijk!!
Verkrijgbaar bij alle betere zaken. Zeer voordelig geprijsd.
Méér kwaliteit
Méér kwantiteit.

Te Huur
Huis volledig gemeubileerd aan zee.
Afl. 2500,- per maand
3 slaapkamers
van 20-12-91
t/m 29-5-92
Te bevragen
Telf: 683260

TE KOOP
WEGENS VERTREK
STUDIE-PIANO & PLANTEN
(in potten)
v.d. Boomgaard
Francia 41
Tel: 378190

NIEUW
Bikini-ladyshaver
een praktisch sinterklaas kado

Gun uzelf het gevoel van verzorgd te zijn. Deze Bikini-Ladyshaver is speciaal ontwikkeld voor de gevoelige bikini-zones.

Praktisch formaat -handig mee te nemen waar u maar wilt. Werkt op 1 batterij (1,5 V).

verkrijgbaar in de betere botika's en Contoured Body Studio

Anniversary Birthday Weddings Holidays Parties Christmas
From Fls. 25 and up!!
Sweet Occasions
The Basket Specialist
FINE GOURMET DELICATESSEN
WINE-CHAMPAGNE
CHOCOLATES
GIFTS ITEMS
FLOWERS
FRESH BELUGA CAVIAR
SMOKED SALMON
CONVENIENT OPENING HOURS 9 am - 7 pm
Something Special in Town!!
Caz Caracasweg 9 21 A
Tel.: 373637 - 373327

Te Huur gevraagd:
GROOT HUIS IN GOEDE BUURT
Tel: 688040 / 689798

Gezocht:
Vrouwelijke administratieve kracht
in bezit van Havo diploma en eigen vervoer voor gevarieerd algemeen administratief werk.
Gelieve schriftelijke sollicitaties te richten aan: Nr. 0254 Bureau van dit blad

---

PA TUR TRABOU DI KURA
Mantenementu di kurá
Limpiamentu di kurá
Kòrtamentu di palu ku mashin
Plantamentu di grama
Pa transpòrt di santu, piedra
Pa tira sushi afó
Sèramentu di kurá ku waya di bòki
Dèstruk di santu òf
Dèstruk di grels
Yama telefòn:
685383 - 602886

Autorijschool Kalloe
100% zekerheid!
Uw rijbewijs op Saba
BINNEN 3 DAGEN
Op Curacao ook mogelijk.
Bel één van onze rij-instructeurs/-trices voor gratis proefrit.
Telefoon in
Den Haag: 0703898509
0703889143
Curacao: 369498 - Fax: 369498

LEEPATUR

Loopt U op grote voeten?
NAHITA
heeft de juiste schoen voor jou
GRAND CENTRAL
tel. 623233

TE KOOP
AIRCO TOSHIBA
9000 BTU
Prijs f 550,-
XEROX PERSONAL COPIER
5008/5008/R-E z.g.a.n.
Prijs f 2.800,-
GRENEN ZITKAMERSET
Prijs f 750,-
Voor informatie:
Tel. 688019

Sinterklaas- en zwarte piet-pakken.
(inclusief grimeren.)
Reserveer op tijd:
tel. 375749
Boy Ecuryweg 6a
Open: 9-12.30/15-18.30 u.

CREA NOVA KADO-SERVICE
KERSTPAKKETTEN

Verras
Uw vrienden en/of zaken relaties in Nederland met een goed verzorgd KERSTPAKKET

Een keus uit zes verschillende Kerstpakketten kunnen wij voor U bezorgen op elk gewenst adres in Nederland.
Prijzen van de pakketten variëren tussen de Nafl. 55,- en Nafl. 115,- (Kòmasham, Ponche Crema, Cur. Likeur, etc.)
U kunt Uw bestelling doen en ook een voorbeeld van een pakket bekijken bij:
CREA NOVA N.V. Magdalenaweg 44 (naast Romerschool) of eventueel bellen Tel.: 376982.
Fax.: 378980.
Uiterlijke datum van bestelling: 6 december 1991.

BODYWRAP
* Om uw huid van afvalstoffen te reinigen
* Omvangsreductie van centimeters
Normaal fl. 70,-
Nu fl. 50,-
U verliest meer dan 12 cm bij een behandeling.
Kom het zelf uitproberen.
Als u geen 12 cm verliest, ontvangt u uw geld terug.
Geldig tot 20 december.
CB BODY
De garantie voor een goed figuur!
Fitness & Beauty Studio Emmastad N.V.
Margrietlaan 9 - Tel.: (3)75599

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

GALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya Grandi 70): openingstijden: maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

LVV: openingstijden Slachthuis i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden.

****

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk, Kralendijk:
maandag t/m zaterdag om 18.45 uur; zondag om 08.00 en 19.00 uur.
Coromotokerk, Antriol:
maandag t/m zaterdag om 19.30 uur; zondag om 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk, Rincon:
maandag t/m zondag om 19.30 uur.

Tweede Antilliaanse songfestival

KRALENDIJK — Voor de tweede maal zal Tipiko Soneriano een songfestival organiseren voor de zangers van het Antilliaanse lied. Dit gebeurt op 30 november en tot nog toe hebben zich al twaalf deelnemers ingeschreven. Het songfestival wordt georganiseerd in de aula van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB).

Voor de eerste keer werd dit Antilliaanse songfestival het afgelopen jaar georganiseerd op initiatief van Tipiko Soneriano. Het was een geweldig succes en de reactie van de toeschouwers was enorm. Alle reden dus voor een herhaling van dit evenement. Ook nu weer zijn er deelnemers uit alle wijken van Bonaire.

Deelnemers aan het songfestival zijn Evi Gomperts met het liedje 'Desgracia', Erna Melaan ('Eres Tú'), Ronny Samson ('Esta noche la paso contigo'), Eddy Crestian ('No pierde este disco'), Mary Tjin-toe ('Sabor a Mí'), Sergio Winklaar '(Tu precio'), Sep Alberto ("Todo me gusta de tí'), Mamita Thomas ('La vida es un sueño'), Piet Melaan (Recuerdo de Navidad'), Piet Cicilia ('Carta de Linda'), Pa Soliano ('Convergencia') en Calixto Coffie ('Quizás').

Opvallend is dat alle deelnemers gekozen hebben voor een bestaand Spaans liedje. Vermoedelijk om een extra accent te geven aan het 'Antilliaanse'.

Kerstverkoop Pasadia Cariño

KRALENDIJK — Zaterdag 30 november van acht uur 's morgens tot vier uur 's middags worden de produkten, die op de ATV Stanislau gemaakt worden, te koop aangeboden in de Kaya Grandi tegenover de Beefeater.

Er zijn veel Kerstartikelen bij, maar ook leuke dingen om cadeau te geven en veel souveniers, bij voorbeeld schelpen die van de zeebodem gehaald zijn. De opbrengst van de verkoop wordt gebruikt om nieuwe materialen aan te schaffen.

Met het kopen van deze artikelen wordt het werk van Pasadia Cariño en ATV Stanislau gesteund.

Paalman: Antilliaanse kunst leeft!

HANS PAALMAN, de ex-directeur van het Stedelijk Museum van Schiedam hield zondagochtend een lezing in het ITC over de Gala di Arte-expositie in het ITC. Hij zou daarin zijn visie geven op deze tentoonstelling. Dat viel een beetje tegen. Hans Paalman is erg voorzichtig geworden. De belangstelling voor zijn lezing was groot. Veel mensen wilden horen wat hij nu van deze tentoonstelling en vooral van het daarin geëxposeerde werk dacht.

Toen Hans Paalman drie of vier jaar geleden op Curacao was bij de voorbereiding van zijn eigen tentoonstelling van Antilliaanse kunst in Schiedam, Bida i Kolo, hebben zijn keuzes nogal wat stof doen opwaaien: een Nederlander die kwam uitmaken wat Antilliaanse kunst was. En wat was eigenlijk Antilliaanse kunst? Die discussie bloeide volop.

Henny Blok heeft bij de samenstelling van de collectie voor de Gala di Arte show dat begrip zo ruim mogelijk geïnterpreteerd. Als je hier woont en werkt hoor je erbij en ben je hier geboren maar werk je elders, waar ook ter wereld en je voelt je Antilliaan, hoor je er ook bij.

In de catalogus van de tentoonstelling Bida i Kolo schreef de toenmalige gouverneur van de Nederlandse Antillen, René Römer, een voorwoord, waarin hij op dat probleem inging. Paalman erkende nogmaals zijn dank voor dat voorwoord en citeerde eruit om duidelijk te maken wat we onder een Caribische cultuur moeten verstaan. Zoals: Aan de basis van onze creoolse cultuur ligt een cultureel substraat dat in een flexibel proces van geven en nemen, van beide zijden, tot stand is gekomen. En : Wij hebben vanaf het begin een multiculturele en flexibele samenleving gekend. Niet bewust nagestreefd maar nolens volens ontstaan op het gevaar af anders ten onder te gaan. De Europeaan die hier zat zag zijn cultuur creoliseren, de Afrikaan en de Indiaan beleefden een Europeisering van zijn cultuur.

Maar ook in de Antilliaanse beeldende kunst is invloed vanuit Europa en zeker ook vanuit Noord- en Zuid-Amerika duidelijk herkenbaar geweest in de ontwikkeling van een eigen Antilliaanse en Arubaanse kunst. Het eenrichtingsverkeer vanuit Nederland heeft, aldus Paalman, de Antilliaanse kunst en samenleving erg lang gedomineerd. Dat heeft de Antilliaanse kunstenaar aan de ene kant onzeker gemaakt, aan de andere kant ook wel gestimuleerd. De exposities in het Curaçaosch Museum georganiseerd door het Stedelijk Museum van Amsterdam (Sandberg) hebben heel wat losgemaakt bij de Antilliaanse kunstenaars. En Paalman was daarbij ook van mening dat de sociale opstand van mei 1969 van grote invloed is geweest op de zelfbewuste houding van de Antilliaanse kunstenaars en dat van die tijd af met meer kracht geargumenteerd is voor de erkenning van een eigen identiteit.

INDRUK

In de catalogus Bida di Kolo schreef Hans Paalman in de inleiding iets over alle 28 kunstenaars die in zijn museum exposeerden. Werk van 22 van die 28 hangt nu in de Gala di Arte-expositie in het ITC, uitgebreid met werk van 23 anderen. Paalman liep aan de hand van de catalogus van Gala di Arte alle 45 kunstenaars langs, gaf van elk enkelen karakteristieken, maar bleef daarbij voorzichtig en op de vlakte. Hij verwoordde een ieders eerste indruk, maar kwam niet onder die oppervlakte.

Tenslotte wees Paalman erop dat de confrontatie met het werk van kunstenaars altijd zeer individualistisch is. Niet iedereen zal alles appreciëren. Om die kloof die gaapt tussen de beeldende kunstenaar en het publiek te dichten worden o.m. tentoonstellingen georganiseerd. Galeries en musea zijn instellingen met een zekere drempel. Daarom is wat hier gebeurt bij Gala di Arte zo uniek. Niet alleen omdat Maduro en Curiel's Bank het geheel gefinancierd heeft, een uniek gebeuren in het kunstcircuit, maar vooral doordat de tentoonstelling gehouden wordt in een niet-museale omgeving. Waar anders de commerciele beurzen plaatsvinden is nu beeldende kunst. Het blijkt dat er nu toch een hang naar kunst bestaat op Curaçao die men bij het opstellen van deze tentoonstelling niet vermoedde. Arubaanse en Antilliaanse kunst, met etnische wortels en invloeden van buiten, heeft zich een plaats veroverd in het hele kunstgebeuren ook van Europa, Noord- en Zuid-Amerika, een eigen plaats, een ereplaats. Het begon in 1988 met Bida i Kolo, waarbij we hoopten dat de Antilliaanse kunstenaars er iets mee konden doen. Dat hebben ze gedaan. Er gebeurt van alles en o.a. daardoor kon deze grote expositie voor elkaar komen. Arubaanse en Antilliaanse kunst leeft en het is de moeite waard om naar te gaan kijken.

NEL CASIMIRI

Sint bij Rotary Club

KRALENDIJK — Het is de Rotaryclub van Bonaire niet gelukt om Sinterklaas uit te nodigen voor het jaarlijkse feest, dat de Rotaryclub met Sinterklaas gedurende zeven opeenvolgende jaren telkens organiseerde.

Het is gebleken dat de vier werkdagen, waarop Sinterklaas op Bonaire verblijft, veel te kort zijn en dat een dergelijk evenement alleen in een weekeinde georganiseerd kan worden. Hierdoor zullen ongeveer 110 kinderen die zich gewoonlijk kostelijk amuseerden, tevergeefs op een uitnodiging wachten.

Voor diezelfde 110 kinderen in de leeftijd van vier tot elf jaar, stelt de Rotaryclub van Bonaire momenteel alles in het werk om een identiek evenement te organiseren maar dan in samenwerking met de Kerstman, die hopelijk meer tijd heeft dan Sinterklaas. Het spijt zowel de Rotaryclub van Bonaire als Sinterklaas dat het zo gelopen is.

Hopelijk zal volgend jaar de planning van aankomst beter geregeld worden, zodat de 'kindervriend' inderdaad datgene kan doen, waarvoor hij gekomen is.

Soliana ontvangt Dominicanen

■ *KRALENDIJK — Een delegatie op Bonaire wonende Dominicanen hebben afgelopen week een bezoek gebracht aan gezaghebber mr. George Soliana. De bedoeling van het bezoek was onder meer om de mogelijkheid te bespreken een eigen Dominicaanse consul op het eiland te vestigen.*

Op de foto: de Dominicaanse delegatie samen met gezaghebber Soliana.

KRALENDIJK — De door de overheid geplande vergadering, waarin met de lokale media gediscussieerd zou worden over de Onderwijsnota 'Na kaminda pa un mihor edukashon' is door onvoorziene omstandigheden afgelast. In een brief van het BC werd geen melding gemaakt van de reden.

Minister Pietersz op Bonaire

■ *KRALENDIJK — Afgelopen vrijdag bracht minister Eithel Pietersz van Sociale en Arbeidszaken een werkbezoek aan Bonaire. Met hem kwam een delegatie mee bestaande uit adviseurs, die vergaderden met het Bestuurscollege van Bonaire, met vakbond ABVO en met de werknemers van Arbeidszaken op Bonaire. Onderwerp van gesprek was de komende decentralisatie van enkele departementen. De vergadering verliep in goede sfeer.*

Op de foto: minister Pietersz en zijn adviseurs.

Info-avond SGB

KRALENDIJK — Donderdag 28 november zal om half zeven 's avonds de overheid een voorlichtingsprogramma presenteren op kanaal 11 van Flamingo TV. Het programma zal gaan over het voortgezet onderwijs op Bonaire. De Scholengemeenschap Bonaire (SGB) nodigt alle burgers, maar met name de ouders die een kind op de SGB hebben, uit om dit interessante programma te bekijken en te beluisteren.

Zoals bekend, zullen leerkrachten vrijdag over de Onderwijsnota discussiëren. De overheid nodigt iedereen van harte uit om donderdag af te stemmen op kanaal 11. Het programma wordt gerealiseerd door de afdeling Cultuur en Opvoeding van het gelijknamige departement.

Ook op Bonaire veel wateroverlast

KRALENDIJK — De afgelopen week heeft de Dienst Openbare Werken (DOW) de handen flink uit de mouwen moeten steken. Reden daarvoor was de ongekend grote hoeveelheid regen die somstijds met bakken uit de hemel viel. Er moest regelmatig assistentie verleend worden; allereerst kwam het Bestuurskantoor daarvoor in aanmerking. De goten vol afval waren de voornaamste oorzaak van de wateroverlast en de daaruit voortvloeiende problemen die de in het Bestuurskantoor ondergebrachte diensten hadden.

Eens te meer bleek dat de met afgevallen bladeren gevulde goten pas de aandacht kregen, toen bleek dat de waterafvoer niet meer functioneerde. Het afgelopen jaar was het dak van het Bestuurskantoor door een lokale aannemer hersteld. De manier waarop dat was gebeurd, leek weinig professioneel en door de veroorzaakte scheuren kon nu het water een gemakkelijke weg vinden naar lager gelegen kantoren.

Ook de Kaya Grandi werd getroffen door wateroverlast en de waterafvoer, die ter hoogte van Boutique Vita was gecontrueerd kon al het water niet verzwelgen, met het gevolg dat vele winkels overlast hadden van binnenstromend water. Het bleek zelfs noodzakelijk dat de brandweerlieden met slagen het overvloedige water wegzogen.

Ter hoogte van het Julianaplein zuidelijk van de Sint Bernarduskerk was ook weer wateroverlast, zoals al twintig jaar het geval is. Het leverde een gevaar op voor het verkeer, maar was bovendien uiterst lastig voor de automobilisten, om nog maar niet te praten van voetgangers en fietsers.

Nog ernstiger was het te Nikiboko waar een gezin moest evacueren omdat het huis onder water liep. In het huis woont een gezin met vijf kinderen. De diensten Sociale Zaken en DOW zorgden respectievelijk voor een ander onderkomen en het vervoeren van het meubilair. Gedeputeerde Ramoncito Booi die zijn collega Arthur Domacassé verving, stelde zich persoonlijk op de hoogte van de situatie ter plaatse.

In Rincon bleek het nodig om hulp te verlenen bij een drietal huizen waar men erg veel overlast had van binnenstromend water.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt, mogelijk tijdelijk zwaar bewolkt met nu en dan een plaatselijke bui.
Matige, af en toe vrij krachtige, oostelijke wind (tussen acht en twintig knopen).

WEEROVERZICHT:
Boven het oostelijk Caribisch gebied bevindt zich nog steeds op middelbare hoogte (tussen ongeveer drie en zes kilometer) een zwakke storing, die maar weinig van plaats verandert. Als gevolg hiervan zal ook in de komende 24 uur aanhoudend vrij vochtige en onstabiele lucht worden aangevoerd, waardoor wederom enkele buien tot ontwikkeling zullen komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T. — Afgelopen 24 uur

Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	regenbui	31	26	1.2
Bonaire	half bewolkt	--	--	0.3
Curaçao	nrslg op afstd	30	26	9.6
St Eustatius	zwr bewlkt na rgnbui	29	24	1.6
St Maarten	hlf bwlkt na rngbui	31	27	2.2
Amsterdam	nevel	04	00	sp

MENSEN

■*Barbara Bush heeft met het plaatsen van een ster op de top van de gigantische Kerstboom bij het Witte huis, officieel de Kerstverlichting in werking gezet.* *Tussen nu en eind van het jaar zullen duizenden langs het Witte huis trekken om de Kerst-illuminatie te bewonderen.*

Een **echografie** om de lengte van het embryo te bekijken is in het eerste trimester van de zwangerschap zeer waardevol. Het is namelijk belangrijk om de exacte zwangerschapstermijn te kunnen berekenen omdat een verschil van een of twee weken kritisch kan zijn in termen van overleving of handicaps. Met zo'n echografie is de groeiachterstand en daarmee de eventuele kans op een spontane abortus goed aan te geven. Dat stelt de Haarlemse gynaecoloog dr. N. Exalto in het Nederlands tijdschrift voor geneeskunde.

De echoscopische meting kan met een nauwkeurigheid van vier dagen de zwangerschapduur vaststellen. Uit het onderzoek van exalto - onder 403 zwangeren - bleek de kans op een spontane abortus groter als de uitslag van de echoscopische meting zeven of meer dagen achterbleef bij de te verwachten lengte.

Omdat bij ongeveer een kwart van de zwangeren die vooraf regelmatig hadden gemenstrueerd ook een embryonale groeiachterstand van zeven dagen of meer bestond, vindt exalto het belangrijk om elke zwangere vrouw echoscopisch te onderzoeken.

Scheldwoorden op televisie

Het aantal obscene en godslasterlijke **scheldwoorden** op de Engelse tv is dit jaar weer gestegen. Dit heeft de landelijke 'vereniging voor een schoner beeldscherm' maandag in Londen bekend gemaakt.

Het woordje sh.. staat met 100 keer per maand bovenaan de lijst van 'verboden' woorden. Het onderzoek beperkt zich nog wel tot programma's na 21.00 uur.

Tussen 1989 en 1991 is het gebruik van 'vieze' woorden verdubbeld, concludeert de voorzitter van de vereniging, Mary Whitehouse. Het aantal godslasterlijke woorden is dit jaar gestegen van 19 keer in januari naar 46 keer in september.

Whitehouse schat dat er op de televisie jaarlijks meer dan 3.120 keer wordt gevloekt en gescholden. Dat is een behandeling in het Lagerhuis waard, vindt Whitehouse, die het onderzoek ook aan minister-president John Mayor heeft gestuurd.

■*Michael Aris, de echtgenoot van Aung San Suu Kyi, staat naast een poster van zijn vrouw, die onder huisarrest is. De poster dient als kaft voor het boek "Freedom from fear and other writings, waarin Suu haar noodkreten aan de wereld kenbaar maakt.*

Zij heeft de Nobelprijs 1991 voor de vrede gewonnen. Maar ook voor het in ontvangst nemen van de prijs werd haar arrest in Nyanmar (voormalig Burma) gehandhaafd.

Klaus Kinski overleden

De Duitse acteur van Poolse afkomst **Klaus Kinski** is zaterdag op 65-jarige leeftijd in San Francisco overleden, zo is maandagavond van plaatselijke autoriteiten vernomen.

Klaus Kinski, de vader van de actrice Nastassia Kinski, werd door een vriend van de familie levenloos aangetroffen in zijn Californische huis. De acteur stierf een natuurlijke dood, aldus een gerechtsarts die anoniem wilde blijven.

Kinski werd in 1926 als Nikolas Naksynski geboren in Zoppot, bij het Poolse Gdansk. Zijn ouders verhuisden naar Berlijn toen hij nog een kind was, waar hij onder zeer armoedige omstandigheden opgroeide. Kinski heeft zelf wel gezegd dat hij als gevolg hiervan zijn rollen op basis van financiële vergoeding koos, en daardoor niet inging op aanbiedingen van regisseurs als Federico Fellini en Luchino Visconti.

Op zijn zestiende nam Kinski dienst in het Duitse leger. Op de tweede dag dat hij tijdens de Tweede Wereldoorlog aan de gevechtshandelingen in Nederland deelnam raakte hij gewond en werd hij door de Britten krijgsgevangen gemaakt.

In 1948 maakte hij zijn eerste film en vanaf midden jaren vijftig speelde hij in verschillende films een rol als psychopaat. Hij had ondersteunende rollen in "Dokter zhivago" ('65) van David Lean en "For a few dollars more" ('66) van Sergio Leone.

Zijn carriere kwam pas goed op gang toen hij ging samenwerken met regisseur Werner Herzog, met wie hij onder meer "Aguirre, der zorn gottes" ('73) en "Nosferatu, phantom der nacht" ('79) maakte. Kinski, bekend om zijn broeierige blik, bracht met zijn intense, fysieke acteerstijl Herzogs gekwelde helden in al hun waanzin en grootsheid tot leven.

Bij zijn tweede vrouw, Ruth Toeki, kreeg hij in 1961 een dochter: Nastassia, die uitgroeide tot een wereldberoemde actrice. Kinski laat zijn derde vrouw, Minhoi Wiggers, en een zoon, Nanhoi, achter.

Gratis condooms

Middelbare scholen in New York beginnen deze week discreet met het verstrekken van **condooms** aan leerlingen. Het voorbehoedmiddel wordt gratis gegeven aan scholieren die erom vragen. Met dit programma beoogt de stad de verspreiding van aids onder seksueel actieve jongeren te remmen.

Het project begint op 16 scholen en zal geleidelijk worden uitgebreid. Het is de bedoeling dat eind volgend jaar 104 scholen meedoen. Een woordvoerder wilde de namen van de 16 scholen die de spits afbijten niet bekendmaken.

Politie fopt luistervinken

De politie van Hardenberg heeft zondagavond scanner-luisteraars **gefopt** met de melding via mobilofoon dat er op het industrieterrein een UFO was geland. Circa 150 luistervinken kwamen met 60 auto's naar de zogenaamde landingsplaats. Alles wat ze er zagen was een kraanauto met zwaailichten.

De politie nam scanner-luisteraars in de maling omdat ze eerder deze zondag enkele keren hinder van hen had ondervonden, onder andere door hun massale aanwezigheid bij een schoorsteenbrand. De politie van Hardenberg heeft dit maandag bekend gemaakt.

CBS

DINSDAG

21.00 Rescue: 911
22.00 CBS Tuesday Movie.

NBC

DINSDAG

21.00 I'll Fly Away
22.00 In the Heat of the Night
23.00 Law & Order.

HBO

DINSDAG

16.30 The Prince's Rain
17.00 Ira Sleeps Over
17.30 Movie: 'Every Which Way Loose' (1978, Clint Eastwood/Sondras Locke)
19.30 Movie: 'Honeymoon Acade (1990, Robert Hays/Kim Cattrall)
21.00 Movie: 'Bonfire of the Vani (1990, Tom Hanks/Melanie Griffith)
23.30 Movie: 'Marked for Death' (19 Steven Seagl/Keith David)
01.05 Death on The Job
02.05 Movie: 'The Iron Triangle' (19 Beau Bridges/Liem Whatley)
03.35 Movie: 'The Unbelievable Tr (1990, Adrienne Shelly/Christop Cooke)
05.05 Movie: 'Bonfire of the Vani (1990, Tom Hanks/Melanie Griffith)

TBS

DINSDAG

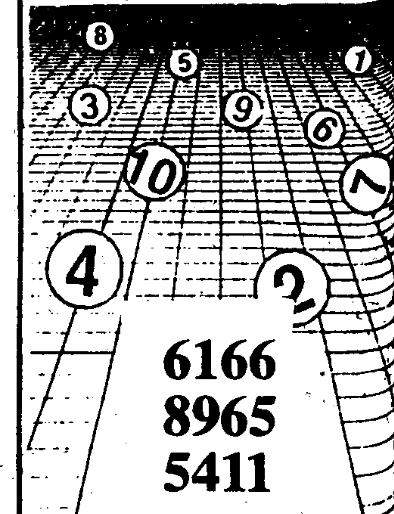
16.05 Tom and Jerry's Funhouse
17.35 Brady Bunch
18.05 Happy Days
18.35 Good Times
19.05 Too Close for Comfort
19.35 Andy Griffith
20.05 Beverly Hillbillies
20.35 Sanford & Son
21.05 Movie: 'The Blues Broth (1980, James Belushi/Dan Aykroy
23.50 Clash of Champ
02.20 Movie: 'Three Stooges in O (1962, The Three Stooges)
04.05 All in the Family
05.35 Hogan's Heroes
06.05 Gomer Pyle
06.35 CNN Headline News.

TELECURAÇAO

DINSDAG

17.00 Ora pa Mucha;
17.30 Obra di Man met Loupe;
18.00 Mira i Skucha;
18.30 Informe Deportivo me Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederlands;
18.57 Tempu pa Dios;
19.00 Kushina di Oro met Said Hernandez;
19.30 PR-Programma: 'Carib scope';
20.00 Telenotisia;
20.30 Telenovela: 'Fiera Radical';
21.00 Enkuentro met Paul de Windt: 'Drugs';
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Big Story: 'Now there are Five'
22.35 Samenvatting Telenotisia;
22.40 CNN World Report;
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)
******

Wega di Number Kòrsou

6166
8965
5411

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Debrot-Steegstra, Hennie Harinck, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Issell (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der School
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der School, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Eileen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 152 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondenten:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

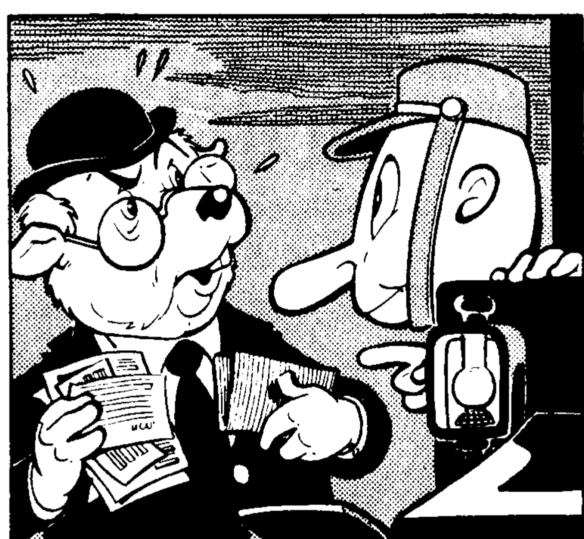
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Heer Bommel en de Zwelbast door Marten Toonder

3413 — De ambtenaar eerste klasse Dorknoper kende zijn plicht. Met groot geduld en bewonderenswaardige ijver zat hij de gehele dag bij de haltepaal te wachten op het uur van middernacht.

En toen dan eindelijk de verre torenklok twaalf uur sloeg en het gekuch van de oude motor hoorbaar werd, kwam hij vastbesloten overeind. Met de hoed diep in de ogen geklemd, trad hij naar voren toen de bus voor hem stopte.

"Richting Goesting?" zei de chauffeur, het hoofd naar buiten stekend.

"Juist" zei de beambte, "daar heb ik u! U onderhoudt hier een busdienst nietwaar?"

"Zoals u wilt", hernam chauffeur. "Maar voordat we verder gaan; hebt u soms ook verzekeringspapieren en andere zekerheden bij u?"

"Natuurlijk", verklaarde de heer Dorknoper, een portefeuille trekkend. "Alles is in orde. Hier is mijn verzekeringspolis, hier is mijn ziekenfonds en hier is mijn begrafenisverzekering. Dit is de bedrijfsongevallenverzekering en hier heb ik mijn aanstelling tot ambtenaar eerste klasse".

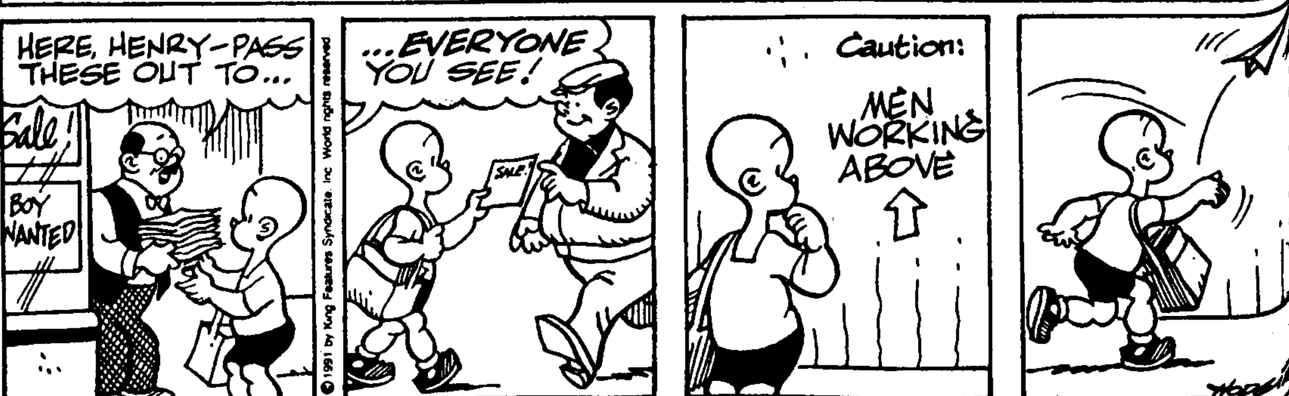
"Jammer", zei de chauffeur, zijn motor inschakelend, "dan kan ik u niet meenemen naar Goesting. U kunt beter wachten tot u die zekerheden kwijt bent".

"Geen praatjes", zei de beambte kort. "Ik wil uw vergunning tot het onderhouden van een busdienst zien".

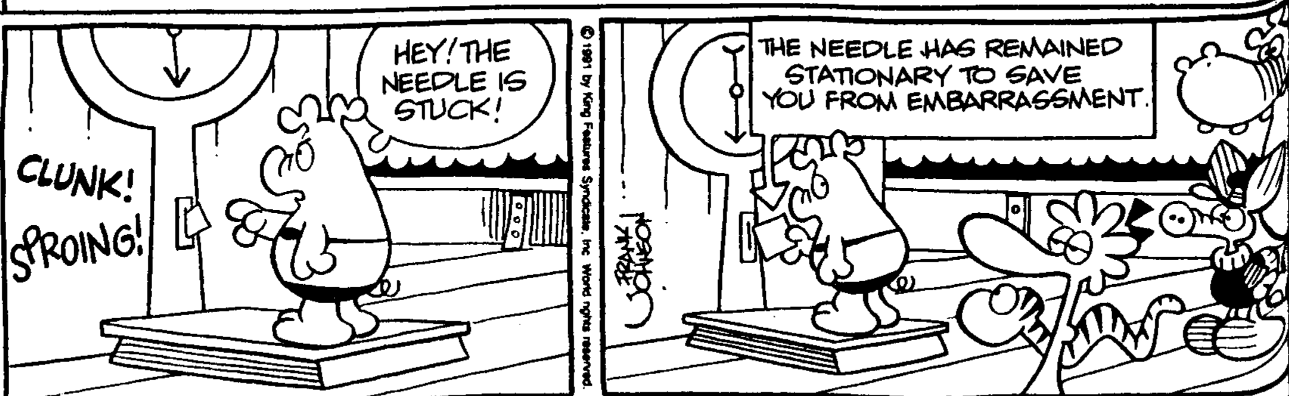
"Onmogelijk!" riep de chauffeur uit. "Hoe kan ik nu ooit met vergunningen en zekerheden naar Goesting rijden?"

Met deze woorden gaf hij gas en reed weg, de heer Dorknoper in een dichte stofwolk achterlatend. Maar Tom Poes, die zijn eigen plannen had, holde achter het voertuig aan.........

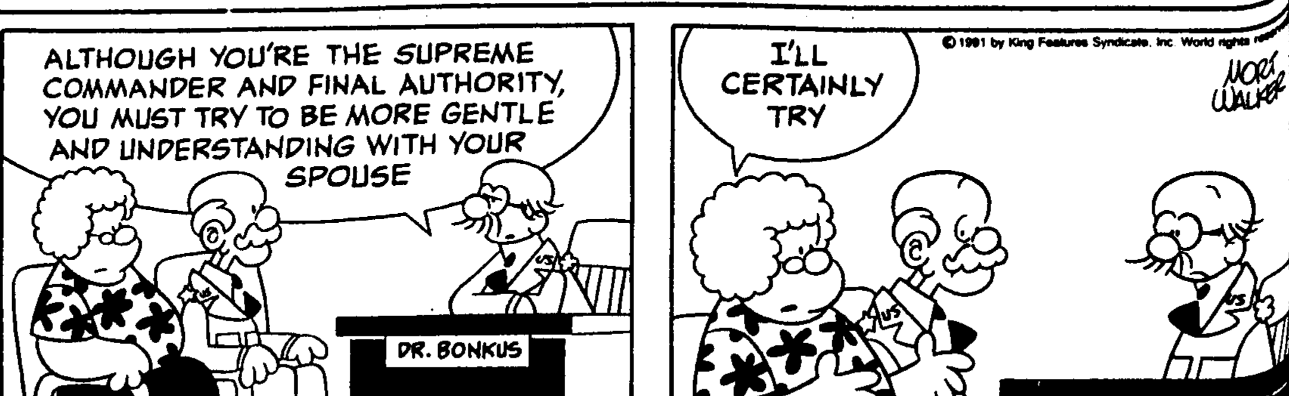
HENRY ® **By Dick Hodgins**

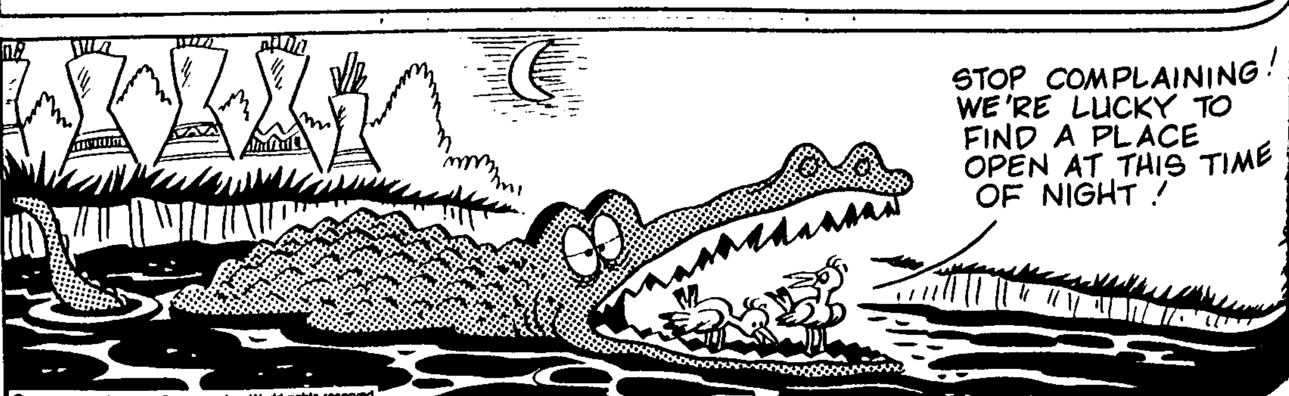
BONER'S ARK ® **By Addison & Frank Johnson**

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

REDEYE ® **By Bill Yates & Mel Casson**

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP DINSDAG 26 NOVEMBER 1991 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.545	1.565	1.585
PND STERLING	3.12	3.175	3.235
NED GLD	98.55	99.27	100.07
ZW FRANCS	125.34	126.06	126.86
FR FRANCS	31.42	32.52	33.22
DUITSE MARK	111.19	111.91	112.71
IT LIRE	1.16	1.46	1.52
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN	137.99	138.85	139.65
ECU	-.-	228.10	228.90

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIE-LENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF DINSDAG 26 NOVEMBER 1991 EN TOT NADER ORDER.

12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	100.99
8 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1991	100.00
9 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	100.86

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

AGENDA CURAÇAO

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
...nten van de artsen van Bandabao (3e ...ct) kunnen in spoedgevallen telefoon ...58 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de ...re medische districten kunnen voor ...dgevallen de artsenpraktijk van hun ... huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

...ERARTS
(...culiere patiënten)
... de dienstdoende arts belt U tel.: ...00/625100.

WIJKVERPLEGING

...GELE KRUIS
Wijkverpleging 'Prinses Margriet': consultatiebureaus te Sta Maria: tel.: 682344, ...12 en ... Montagne ...: ...11 en Kaya Fereu (Koraal Specht): ...8577; hoofdkantoor te Sta Maria 17, ...oruren van 07.00-12.30/13.00-17.00 ... Van 20 november t/m 26 november na ... uur bereikbaar: zuster Jacobus, tel.: ...75.

...TRALE WIJKVERPLEGING
...oor Gosieweg 15, tel.: 692231/ ...2; geopend van 07.00-17.00 uur; de ...t heeft zuster Concincion, tel.: ...1, pageboy 027-053 b.g.g. 691838.
...or Bandabao, Groot Sta Martha ... tel.: 642555; geopend van 14.00- ... uur; de wacht heeft zuster Concin... tel.: 685381.

...AMKLINIEK RIO CANARIO
...legatweg Noord 43, tel.: 44510, ...3, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
...ltatiebureau zuigelingen: iedere donde...middag van 13.30-16.00 uur.
...ltatiebureau peuters: iedere dins...middag van 12.30-14.45 uur.

...TING WIJKVERPLEGING BANDABAO
...n 35, tel.: 648077/648387; open van ...dag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Martina, tel.: 642685 b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

STICHTING VAN HET WITE GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17, tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 648225 of 672699.

APOTHEKEN

NACHTDIENST
Otrobanda
Union, Breedestraat 137, tel.: 623575.
Punda
Brievengat '68, Corriweg 32, tel.: 379098/379567.

DIVERSEN

HEEFT U hulp nodig bel SOS-lijn 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM (...): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

***

PHILIPS mag financiele steun ontvangen van de regering in Den Haag. De EG-commissie in Brussel heeft geen bezwaar tegen twee steunoperaties aan het Nederlandse electronicaconcern. Bij die steun gaat het om respectievelijk ruim 31,6 miljoen gulden en om ruim 12,8 miljoen. De eerste som wordt in het raam van het Eureka-project verstrekt voor de ontwikkeling van het nieuwe televisiesysteem HDTV. Het tweede bedrag is bedoeld als onderzoekssteun voor de ontwikkeling van schermen met vloeiende kristallen.

Financieel Nieuws

Beurs in de loop van de dag terug
MEDICOPHARMA GEEN NOTERING

AMSTERDAM — Vanmorgen is bekend geworden dat het Amerikaanse publiek absoluut geen vertrouwen meer heeft in haar economie. Met name is men verontrust over de werkgelegenheidssituatie. Dit had tot onmiddellijk resultaat dat de koers van de dollar in Amsterdam, na ruim een cent hoger te hebben genoteerd, de winst weer volledig moest afstaan op f.1,7855.
Gisteren begon Wall Street wat lager, maar sloot nagenoeg onveranderd, terwijl vanmorgen de koers iets wist aan te trekken.
In Londen gaat het de laatste twee dagen weer goed op de aandelenbeurs. Vandaag werd er 19,4 punten hoger gesloten op 2.475,6 punten.
De Duitse koersindex wist bijna veertien punten te stijgen.

Op het Damrak trokken de koersen in de loop van de dag wat aan, maar na het bekendmaken van de negatieve consumenten-verwachtingscijfers in de Verenigde Staten, liepen de noteringen weer iets terug.
Koninklijke Olie en Hoogovens waren ook vandaag weer de verliezers. De Koninklijke moest zeventig cent terrein prijsgeven op f.143,40 en Hoogovens kwam met een verlies van veertig cent uit op f.47,30.
Voor de rest werd het uiteindelijk dubbeltjeswerk.
Bij de verzekeraars kreeg Aegon er vier dubbeltjes bij op f.120,10, Amev ging vijf dubbeltjes omhoog op f.50,50 en ING noteerde onveranderd f.46,90.

Voor Philips werd tien cent meer betaald op f.33,30, terwijl datzelfde dubbeltje er bij Nedlloyd vanaf moest op f.53,50, nadat eerder op de dag f.54,20 betaald was.
Ook Ahold kon niet meer dan een dubbeltje plussen op f.81,20.
Boskalis en Daf deden het relatief nog het beste vandaag. De baggeraar was vrijdag f.1,20 gedaald en gisteren f.1,10, maar mocht dat laatste verlies vandaag weer aan de koers toevoegen en sloot op f.21,70. De vrachtwagenfabrikant won gisteren twee dubbeltjes en verliet vandaag de vloer met zeventig cent winst op f.23,20.
Unilever sloot tachtig cent hoger en Burhmann-Tetterode sprokkelde er veertig cent bij op f.39,70.
Artu Biol is over zijn hoogtepunt van f.2,90 heen en noteerde op het eind van de dag veertig cent verlies.
Voor Medicopharma kwam helemaal geen notering tot stand. Deze werd opgeschort tot donderdagmorgen om tien uur. Over de reden kon alleen maar worden gespeculeerd.

Het Duitse chemieconcern BAYER heeft het in de eerste negen maanden van dit jaar beter gedaan dan zijn twee grootste concurrenten in eigen land, Hoechst en BASF. Het concern maakte dinsdag in Leverkusen bekend dat de winst voor belastingen is uitgekomen op 2,64 miljard mark, vier procent minder dan in hetzelfde tijdvak van vorig jaar. Hoechst meldde eerder een winstdaling van 22 procent, terwijl Basf het moest doen met zestien procent minder winst. Bayer verwacht dit jaar een winst te behalen die iets lager is dan de 3,37 miljard mark van 1990. Over de gang van zaken tot nu toe dit jaar toont de onderneming zich nog wel tevreden.

Stockmarkets-NEWS

NEW YORK	PREV.	25-11	FRANKFURT	PREV.	25-11	AMSTERDAM	PREV	25-11
DOW JONES	2906.	2902.	DAX INDEX	1600	1589	CBS GEN.INDEX	90.50	89.30
AM.BRANDS	38.75	38.75	ASKO	806.50	805.00	ABN-AMRO	42.40	42.20
AM.EXP.	18.75	18.75	BASF	231.50	229.90	AEGON	120.90	119.70
ANHEUSER B	52.00	52.75	BMW	476.20	474.00	AHOLD	81.90	81.10
ATT	36.38	36.25	COMMERZBANK	247.00	244.50	AMEV	50.40	50.00
BORDEN	30.25	30.38	DAIMLER BENZ	719.10	715.50	AKZO	129.10	128.20
CAMPBELL S	76.38	77.13	DEUTSCHE BANK	664.00	662.30	BOLS	42.20	42.10
CHRYSLER	11.75	11.75	HOECHST	230.10	227.90	BUHR.TET.	40.00	39.30
CITICORP	10.88	10.75	KAUFHOF	500.00	492.00	DAF	22.30	22.50
COASTAL CO	27.00	27.00	MAN	361.00	355.00	DSM	97.80	97.40
COCA COLA	69.00	67.88	PREUSSAG	341.80	337.00	ELSEVIER	98.30	97.90
DIGITAL	60.38	61.50	SIEMENS	621.60	616.50	FOKKER	26.60	26.20
DUPONT	44.38	44.63	VW	318.80	315.00	GIST BROC.	31.60	31.20
EAST.KODAK	46.50	45.63				HAGEMEYER	130.50	129.50
EXXON	58.25	58.00				HEINEKEN	159.70	157.70
FORD	24.75	24.13	LONDON			HOOGOVENS	50.10	47.70
GEN.ELECT.	66.63	66.25				ING	47.80	46.60
GEN.MOTORS	30.88	30.25	FT-100 INDEX	2446	2456	KLM	38.10	37.60
HEINZ	37.50	37.75				KNP	44.40	43.60
HOMESTAKE	16.50	16.63	ARGYLL	2.60	2.71	NEDLLOYD	55.30	53.60
IBM	95.00	95.00	BARCLAYS BANK	3.85	3.86	PHILIPS	33.60	33.20
KELLOGG	102.75	104.00	BASS	9.30	9.46	ROBECO	95.00	94.20
MC DONALDS	34.00	33.63	BRITISH STEEL	0.75	0.73	ROLINCO	95.40	94.80
MERCK	143.88	143.75	BRITISH TEL	3.41	3.45	RORENTO	69.10	69.00
MINNES.MNG	86.25	85.75	BTR	3.70	3.74	RODAMCO	59.90	59.00
MOBIL CORP	65.00	65.38	CADBURY	4.00	4.03	ROYAL DUTCH	145.70	144.10
NCR	37.25	37.25	CABLE & WIRE	5.33	5.35	UNILEVER	168.40	169.00
PFIZER	67.50	67.00	GRAND MET	8.37	8.38	VMF STORK	42.00	42.40
P.MORRIS	68.50	68.13	MARKS & SPENCER	2.80	2.86	VOC	41.00	40.80
QUAKER	68.25	68.50	REDLAND	4.68	4.72	VNU	73.10	72.60
SEARS	35.88	35.88	TATE & LYLE	3.49	3.50	WESSANEN	82.20	80.90
UP JOHN	40.00	40.63						
WOOLWORTH	25.88	25.63						
			TOKYO					
GOLD	368.20	369.30				TORONTO		
			NIKKEI DOW IND.	23117	22869			
SILVER	4.12	4.13				TSE 300	3456.	3438.
			BRIDGESTONE	1140	1120			
CRUDE OIL	21.61	21.25	CANON	1370	1350	ALCAN	19.50	19.38
			DAI ICHI KANGYO	2540	2530	BELL	46.75	46.88
US$/Yen	129.50	127.75	DAIWA SEC.	1220	1190	BANK OF MN	19.25	19.25
			HITACHI	905	900	CAN.PAC.	17.63	17.38
US$/DMARK	1.59	1.58	HONDA MOT.	1480	1450	IMASCO	34.00	34.25
			JAPAN AIRLINES	1030	1000	LAIDLAW	8.63	8.38
GBP/US$	179.80	179.60	NEC			MOORE	23.00	
			NOMURA SEC.	1680	1670	NORANDA	18.38	18.13
US$/NLG	1.79	1.79	NIPPON STEEL	389	390	PLACER DOME	14.38	14.38
ECU/US$	128.30	128.35	MAZDA	513	508	POWER CORP.	14.13	14.00
CAN/US$	87.95	87.76	SONY	4500	4430	ROYAL BANK	26.38	26.25

Om financiële positie te verduidelijken
Banken hebben met Maxwells nog geduld

LONDEN - Een groep van ongeveer 25 banken heeft maandag besloten de Maxwell-familie en de aan haar gelieerde bedrijven meer tijd te gunnen om hun financiele positie duidelijk te maken. Volgens Kevin Maxwell, een van de zoons van de onlangs overleden Robert Maxwell, hebben de banken verder besloten een stuurgroep op te zetten die de positie van de Maxwell-groep en de familie Maxwell gaat onderzoeken.

De familie heeft weliswaar geen concrete plannen op tafel gelegd om bepaalde bezittingen te verkopen, maar volgens een aanwezige bankier was dat ook niet de verwachting. De bijeenkomst was meer bedoeld als het begin van onderhandelingen die zeker enkele weken zo niet maanden zullen duren.
De schulden van de familie en de aan de familie verbonden bedrijven zouden in totaal ongeveer achthonderd miljoen pond bedragen. De Financial Times schreef maandag dat uit een onderzoek van een accountantsorganisatie is gebleken dat de bezittingen van de familie en de familiebedrijven de schulden konden dekken.
Swiss Bank corporation heeft besloten voorlopig geen stappen te ondernemen over de lening van 55 miljoen pond aan een van de familiebedrijven, waarvan de in onderpand beloofde aandelen uiteindelijk niet geleverd konden worden. SBC heeft het fraudeteam van de politie hierbij wel ingeschakeld maar wil de uitkomsten van de onderhandeling met de banken afwachten alvorens tot invordering van de lening over te gaan. De grote schuldeisers van de familie waren bang dat de actie van SBC een voorbeeld zou vormen voor andere 'kleine' schuldeisers.
De familiebedrijven van Maxwell bestaan onder meer uit een helikoptermaatschappij, een marketingonderzoekbureau en het Britse dagblad Daily News en het Amerikaanse dagblad New York Daily News. Verder heeft de familie een belang van 51 procent in de beursgenoteerde onderneming Mirror Group newspapers. Een deel van dit belang is in onderpand gegeven bij verstrekte leningen.

Organisatie Economische samenwerking en ontwikkeling:
Recessie VS voorbij

PARIJS - Terwijl er nog steeds twijfel in de Verenigde Staten bestaat of het economische herstel nu wel of niet gaande is, denkt de Organisatie voor Economische samenwerking en ontwikkeling (OESO) dat de recessie voorbij is.
Volgens het dinsdag vrijgegeven jaarlijkse rapport over de VS groeit de economie in de tweede helft van dit jaar weer, maar is het herstel bescheiden.
Volgens de onderzoekers "is het een belangrijke vraag" hoe sterk de groei van het Bruto nationaal product (BNP) zal zijn. Dit jaar vermindert het BNP nog met 0,2 procent, maar in 1992 zal er een groei zijn van 3,1 procent. Dat is geen krachtig herstel, zo concludeert de OESO, zeker niet als in aanmerking wordt genomen dat in het eerste jaar na vorige recessieperioden meestal een groei van vijf tot zelfs zeven procent was te zien.
Hierbij moet worden aangetekend dat de verwachtingen van de OESO niet altijd uitkomen. In het vorige jaarrapport over de VS sprak de in Parijs gevestigde organisatie van 24 industrielanden nog de verwachting uit dat er in 1991 een bescheiden economische groei zou zijn van 1,1 procent. Een recessie werd dus uitgesloten. Later werd dat beeld door onder meer de Golfcrisis flink door elkaar geschud en konden de voorspellingen de prullenbak in. In het vierde kwartaal van 1990 gleed de Amerikaanse economie weg in een recessie.

De OESO denkt dat het economisch herstel, dat in het tweede kwartaal van dit jaar zou zijn begonnen, aan snelheid zal winnen in de tweede helft van 1991. Het BNP neemt dan toe met 2,7 procent op jaarbasis. In de eerste zes maanden zakte het BNP met 1,9 procent. Grotere bestedingen van de VS-consumenten, het opvullen van de sterk gekrompen bedrijfsvoorraden en het aantrekken van de investeringen geven steun aan de groei. Het werkloosheids-percentage gaat daardoor omlaag tot gemiddeld 6,4 procent in 1992 en zal eind 1993 volgens de OESO-deskundigen verder zijn gedaald tot ongeveer 5,75. Op het ogenblik zit 6,8 procent van de beroepsbevolking zonder werk.
Het OESO-rapport is eind september afgesloten en de jongste cijfers zijn dan ook niet verwerkt. De eind oktober gepubliceerde eerste raming van de economische groei in het derde kwartaal lag met 2,4 procent op jaarbasis aardig in de lijn van de OESO-voorspellingen. Maar andere gegevens, ook over de maand oktober, suggereren dat het met de economie nog steeds niet wil vlotten. Dit was voor de centrale banken in de VS aanleiding om het disconto op 6 november verder te verlagen tot het laagste niveau in bijna negentien jaar. De onzekerheid over de richting van de economie heeft de laatste tijd op de beurs van Wall Street flinke koersverliezen veroorzaakt. De OESO had van deze ontwikkelingen nog geen weet, en bespreekt zelfs de mogelijkheid dat het herstel krachtiger zal zijn dan voorspeld. Die kans acht de organisatie echter niet groot.

EG-ministers klaar met regels en sancties EMU

BRUSSEL - De twaalf EG-lidstaten kunnen straks in het gareel worden gehouden van de Economische en monetaire unie (EMU), die vanaf 1997 met een Centrale bank en een munt van start moet gaan. Daarvoor beschikt de EG over maatregelen, oplopend van een geheime aanbeveling van de EG-commissie tot een boete.
De ministers van Financien bespraken maandag in Brussel voorstellen van minister Kok, tijdelijk voorzitter van de raad. Die staan in zijn ontwerp- EMU-verdrag dat op de EG-top in Maastricht definitief moet worden goedgekeurd. Kok sprak maandag van "buitengewoon vruchtbaar en positief" overleg.
Twee maanden geleden werd al overeengekomen dat lidstaten voor de EMU aan enkele criteria moeten voldoen, zoals een begrotingstekort dat niet hoger is dan drie procent van het Bruto Nationaal product en een buitenlandse schuld van niet meer dan zestig rocent van het BNP. Volgens de Belgische minister, Philippe Maystadt, vinden Ierland en Griekenland dit nog veel te streng.

***

Afgevaardigden van de groep van zeven grootste industrielanden (G-7) hebben de Sovjetrepublieken voorgesteld een memorandum te ondertekenen waardoor zij een jaar uitstel krijgen voor rentebetalingen op hun buitenlandse schuldenlast. Het voorstel geldt alleen voor republieken die hun verplichtingen erkennen.

